



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (1408) 1977 VASARIS - FEBRUARY 3

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Nulietuvinama kalba

Lietuvių tauta per ilgus šimtmečius yra pergyvenusi daug grėsmių. Mūsų giminės (prūsai, jotvingiai...) fatališkose grėsmėse žuvo, neatlaikiusios užgriuvusių pavojų. Lietuviai tebegyvena ir šiandieną, tačiau į ateitį žvelgia su rūpesčiu, nes visa tauta pergyvena naują likiminę grėsmę. Pačioje Lietuvoje auga slavų įtaka, o laisvajame pasaulyje — svetimos aplinkos jėga. Tai veikia tautą kaip jūros bangos atkaklią uolą. Pastarajai reikia nepaprasto atsparumo. Iki šiol lietuviai sugebėjo atsilaukyti, neprarasti savo branduolio, įgalinusio atgimti tais atvejais, kai grėsmės šėšėlis sumažėdavo. Kyla klausimas, ar atlaikys dabartinę grėsmę. Atsakymas viltingai išnyra iš praeities: jeigu lietuviai atlaikė praeities grėsmes, nekartą panėrusias tautą išnykimo gėmėse, juo labiau atlaikys dabartinės smūgius, nes dar niekad tautinis sąmoningumas nebuvo toks stiprus kaip dabar. Vienas viltingumo ženklų yra lietuvių kalbos puoselėjimas. Ir Lietuvoje, ir išeivijoje savoji kalba tebėra branginama. Palyginus su praeities grėsmėmis, matyti, kad gimtoji kalba vartojama daug plačiau. Yra išaugusi jau gana plati literatūra abiejose Atlanto pusėse. Gyvuoja spauda, apimanti plačias masės tautiečių. Veikia liuanistinės mokyklos, kursai. Gyvai reiškiasi lietuviški sambūriai, dirba įvairios institucijos. Žodžiu sakant, lietuvių kalbos plotai tebėra kultuvojami. Tai teikia vilčių ir atečiai. Kol kalba yra gyva, nemiršta ir tauta. Kai išnyksta kalba, tauta randa arba skoliną jos pakaitą, arba išnyksta.

Tai viltingoji pusė. Ir jeigu nebūtų kitos, galėtume tik džiaugtis. Deja, nėra medalio su viena puse. O ta antroji pusė ir verčia matyti ne tik tiktai viltį, bet ir pavojų. Visi gerai matome, kad išeivijoje lietuvių kalba turi grumtis su dideliu priešingu spaudimu. Net ir lietuviškose šeimose atsiranda "žydukai", kurie vos rezgia lietuviškai. Stai iliustracija. Ateina bičiulis aplankyti pažįstamos šeimos. Duris atidaro mokyklinio amžiaus sūnus. Į klausimą, ar yra tėvai namie, atsako: "Tėtis išvažiuo dauntaun, mama — upton, aš vačinu hauzą." Išgirsti tokią lietuvių kalbą išeivijoje — dažnas atvejis. Ji būdinga ne tik vaikams. Ir suaugusių kalba jau pilna anglicizmų. Kaikurių išeivių kalba tiek prikimšta angliški žodžiai, kad nežinia kuria kalba jie šneka. Tuo būdu nulietuvinama kalba. Lietuviškus žodžius palengva išstumia angliškieji, ir lieka tik nuskurdinta gimtoji kalba. Reikia neužmiršti, kad gyvenamos aplinkos kalba, girdima darbovietėje, mokykloje, televizijoje, radijuje, gatvėje, neįtampa įstrigę į skaidrą ir skverbiasi kasdieninėn vartosenon. Dėlto kiekvienam reikia budėti, kad ji nenustelbtų lietuviškosios. Pavojus ypač realus tiems, kurie atvyko iš Lietuvos tvirtai gimtosios kalbos nemokėdami. Gimtąją kalbą išlaikyti padeda ne tik kasdieninis jos vartojimas, bet ir lietuviškos spaudos bei literatūros skaitymas. Jis turi būti kasdieninė duona, ypač jaunajai kartai. Kitaip lietuvių kalba ima skursti, menkėti, rūdyti ir mirti.

Didžiausia ir stipriausia mūsų tautos viltis tebėra okupuotos Lietuvos tautiečiai. Jei nebūtų rusiškiosios vergijos, sakytume, kad tai tvirtovė, kuri šimtmečiams laiduoja lietuvių kalbos ir tautos gyvatvingumą. Deja, taip nėra. Ir okupuotame krašte lietuvių kalbai gresia nulietuvinėjimas. Jon stipriai veržiasi rusicizmai įvairiom formom. Tai matyti iš gaunamų laišku, knygų ir laikraščių. Kalbininkai stengiasi, kiek galėdami, gintis nuo tokios įtakos, skelbia spaudoje taisyms, bet jie nepilnai tepasiekia visuomenę. Periodinėje spaudoje, kur pasirodo gana daug verstinių dalykų iš rusų kalbos, knibždėte knibžda rusiškų konstrukcijų, keistų terminų (pvz. "priešakinė" technika). Matyt, redaktoriai mažai tekreipia dėmesio į kalbos grynumą. Bet keičiausia yra tai, kad sovietinė spauda yra pilna kitų svetimų kalbų žodžių — anglų, prancūzų, lotynų... Pvz. rašoma "teletaipas", "stresas" (įtampa), "ekspozicija" (paroda), "muziklas", "korozija", "dizaineriai" ir t.t. Argi neįmanoma rasti lietuviškų atitikmenų? Pvz. "teletaipas" galėtų būti toliraštis. Be reikalo įvedamas angliškas žodis "stress", lotyniškas — "ekspozicija". Jiems yra visai geri lietuviški atitikmenys. Užgriozdinimas kalbos svetimybėmis daro ją svetima, sunkia ir nepajėgia išreikšti naujai atrandamų dalykų. Jei naują dalyką mokoje pavadinti angliai sava kalba, kodėl negali lietuviai? Juk praeityje buvo sudaryta daugybė naujų terminų. Jie gali būti sudaryti ir dabar bei paleisti per spaudą kasdienos vartosenon. Verstis svetimybėmis, reiškia skurdinti savąją kalbą, nepanaudoti jos pajėgumų.

KANADOS IVYKIAI

Pareiškimai Niujorke

Kvebeko premjeras R. Levesque dvi dienas viešėjo Niujorke, siekdamas užtikrinti finansinius sluogsnus, kad jų paskolos bei investacijos bus ir toliau pakankamai saugios šioje provincijoje. Niujorko Ekonomijos Klube jis prabilo į 1.700 amerikiečių, pabrėždamas, kad Kvebeko atsiskyrimas nuo Kanados tėra laiko klausimas, visiškai logiškas ir normalus, kaip ir JAV nepriklausomybės paskelbimas 1776 m. Su Kanada bus palankiai draugiški ryšiai Bendrosios Rinkos Europoje pavyzdžiu, be jokių varžtų kapitalui, keitimui prekišmis, žmonių keliuonėm. Nepriklausomas Kvebekas neplanuoja didesniųjų imonių nusavinimo, išskyrus galbūt akyklas ir asbesto pramonę. Investacijos bus laukiamos ir leidžiamos beveik visose srityse. Savo rankose būsimoji nepriklausoma Kvebeko vyriausybė planuoja pasilaikyti tik bankus, radiją, televiziją, spaudą. Šios sritys bus uždaros užsienio kapitalui. Premjero R. Levesque va-

dovaujama dabartinė Kvebeko vyriausybė nežada padidinti pajamų mokesčių gyventojams ir bendrovėms. Didėsių pajamų bus siekiama ekonominio gyvenimo plėtimu. Amerikiečių finansininkų reakcija į šią kalbą tebėra nežinoma. Greičiausiai jų firmos peržiūrės savo ligšiolinę politiką, bet esminių pakeitimų nesiims. Platinės reakcijos premjero R. Levesque kalbą susilaukė Kanadoje, nes jis Niujorke daugeliu atveju jau elgėsi kaip nepriklausomo Kvebeko vadovas. Pvz. visiems į akis krito faktas, kad Niujorko Ekonomijos Klubu salė buvo papuošta tik dviem vėliavom — JAV ir Kvebeko. Kadangi Kvebekas tebėra Kanados dalis, šis vėliavų junginys turėjo būti papildytas ir Kanados vėliava su klevo lapu.

Nervų dirginimo taktiką liudija ir keletas kitų separatistinės kvebekiečių partijos mostų. Pvz. Kvebeko valstybės ir ekonomijos reikalų min. B. Laundry pranešė, kad bus įsteigta pro-



Kanados baltiečiai Toronto Estų Namuose protestuoja prieš nežmoniškus sovietų muitus siuntiniams į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą. Kalba Kanados parlamento narys buvęs ministeris M. O'Connell. Photo Ethnic Press

PRANEŠIMAS IŠ BRITANIJOS

Susitikimas su Bukovskiu

Rašo S. Kasparas iš Londono, kur dalyvavo pasimatyme su rusų ištremtu kovotoju

Etninių grupių susitikimas su Vladimiru Bukovskiu įvyko sausio 9 d. Latvių Namuose Londone. Susitikimui vadovavo juogslavas V. Merceti. Dalyvavo apie 100 žmonių. Prieš pradėdamas kalbėti V. Bukovskis susipažino su kiekvienu dalyviu, nuosirdžiai paspausdamas ranką. Kalbėjo rusiškai, nors gana gerai moka angliškai. Savo trumpoje kalboje jis dėkojo gausiai susirinkusiems už domėjimąsi tais žmonėmis, kurie šiandien kovoja Sov. Sąjungoje už žmonių ir tautų laisvę. Jis taip pat dėkojo tiems, kurie prisidėjo prie jo išgelbėjimo iš Vladimiro kalėjimo.

Po įžanginės kalbos V. Bukovskis perėjo į paklausimų pobūdžio pašnekesį. Buvo įvairių klausimų, į kuriuos jam buvo sunkoka atsakyti po tiek metų kalėjimuose. Paašikėjo, kad jis niekuomet nesirengė tapti komunistų partijos nariu. Atsimena, kad būdamas 8 metų buvo tapęs pionierium. Į klausimą, ar jis save laiko politiniu kaliniu ar kriminaliniu, atsakė, kad faktinai Sov. Sąjungoje politinių kalinių nėra, nes visiems yra prisegama kriminalinio nusikaltėlio etiketė. Sovietinė valdžia vykdanči politinį kriminalą prieš savo piliečius, neduodama jokios teisės galvoti kitaip.

Ar padeda įvairios demonstracijos, protestai, susirinkimai, petičijos kaliniams sovietų kalėjimuose? Taip, nes jie formuoja opiniją prieš sovietus. Žinios apie demonstracijas pasiekia Sovietų Sąjungos žmones, kurie laukia laisvės. Tokias demonstracijas bei protestus esą reikia ir toliau sistemingai rengti įvairiomis progomis.

Kadangi VI. Bukovskis turėjo tik vieną valandą laiko, liko labai daug norėjusių, bet negalėjusių klausiti. Galbūt ateityje bus progos vėl susitikti.

Keliom dienom anksčiau šias eilutes rašantis turėjo progos susitikti su V. Bukovskiu kitoje

vincinė taryba kontroliuoti užsienio investicijoms bei jame norinčioms įsikurti firmoms. Tokią kontrolę lig šiol atlikdavo tuos pačius tikslus turinti federacinė taryba. Premjero R. Levesque vyriausybė taipgi ruošiasi apkarpyti federacinės RCMP policijos veiklą, dalį jos pareigų perduodama provincinei Kvebeko policijai. Planuojama ir nauja "Loto-Econ" loterija. Jos pajamom bus perkamos bei suvalstybinamos privačios bendrovės, steigiamos valdžios finansuojamos įmonės. Kadangi Kvebekas jau turi savo provincinę loteriją, naujoji gali gerokai apkarpyti federacinės "Loto-Canada" loterijos pajamas, kurių didžioji dalis yra skiriama Montrealio olimpiados deficitui. Kvebeko (Nukelta į 6 psl.)

vietoje, kur buvo daugiau kalbama apie sovietų kalėjimus ir psichiatrines ligonines. Ten esą žmogus nužmoginamas, padaromas kažkokia keista būtybe, kurios neįmanoma apibūdinti. Sunku suprasti ir įtikėti, kad kultūringame pasaulyje galima taip elgtis. Ir tai krašte, kur neva kovoja už darbininko laisvę ir jo gerovę.

V. Bukovskis Britanijoje buvo sutiktas kaip nepaprastas žmogus. Jo paleidimo dieną televizijos tinklas davė specialias programas apie jį ir sovietų kacetus, parodė griežto režimo sto-

vyklą Latvijoje. Pirmuose didžiosios spaudos puslapiuose buvo įdėtos nuotraukos. Kai jis pasiekė D. Britanijos žemę, buvo visų sutiktas kuo nuosirdžiausiai. Tik Sov. Sąjungos ambasada davė spaudai pareiškimą, kad D. Britanijoje lankosi didžiausias Sovietų Sąjungos kriminalinis nusikaltėlis.

Toks pareiškimas sukėlė tik pasipiktinimą prieš sovietinę ambasadą. D. Britanijos valdžia davė sutikimą jam apsigyventi, jeigu norės. Sekspyro teatro aktorius David Markham užleido jam pusę didžiulio savo namo.



VLADIMIRAS BUKOVSKIS, sovietų disidentas, ištremtas iš Sov. Sąjungos už žmogaus teisių gynimą, tarp žurnalistų Čiuricho mieste, Šveicarijoje

Šeimų narių iškviatimas

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pranešimas

1975 m. Helsinkyje Europos valstybių, JAV ir Kanados valdžiai pasirašė įsipareigojimų dokumentą, kuriuo, tarp kitko, pasizada palengvinti šeimų suvienijimo formalumus bei tarpvalstybines keliones pasirašiusių valstybių piliečiams. Buvo nutarta po dvejų metų, tai yra 1977 m., susitikti Belgrade, Jugoslavijoje, peržiūrėti įsipareigojimų vykdymą praktikoje ir, geriausiu atveju, visiems dalyvaujantiems sutinkant, pasirašyti stipriau saistancijų įsipareigojimų dokumentą. Jeigu Belgrado konferencijoje būtų rasta rimtų įsipareigojimų pažeidimų iš kurios nors valstybės, gal būtų bandoma rimčiau ir griežčiau pareikalauti tų trūkumų pašalinimo.

Tenka girdėti, kad R. Europos blokas Helsinkio įsipareigojimų sąžiningai nevykdė. Pasiatiko, kad ir lietuviams nepasiseka iškviesti šeimos narių iš Lietuvos. Apie tokius atvejus kalbėti tik savo tarpe neuztenka. Reikia painformuoti atitinkamas Kanados įstaigas ir duoti joms faktų bei informacijos, kad, kaippo Helsinkio dokumen-

to signataras, galėtų tuos faktus veiksmingai panaudoti. Todėl prašome tuos Kanados lietuvius, kurių dabartiniai bandymai atsikviesti šeimos narius iš Lietuvos buvo nesėkmingi, pranešti apie tai Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai, 1011 College St., Toronto, Ont., M6X 1A8. Reikės kiekvieną rimtą atvejį dokumentuoti ir persiųsti Kanados valdžios pareigūnams. Laikotribos nenustatome, bet juo greičiau ši informacija bus gauta, juo greičiau ji bus panaudota, prašant Kanados valdžią pagalbos atitinkamam asmeniui iškviesti arba parūpinant jai dokumentaciją Belgrado konferencijai.

Tuo reikalu neseniai trys Kanados parlamento nariai, Martin O'Connell, MP, iniciatyva, buvo susitikę su baltiečių atstovais Toronto Estų Namuose. Jie yra pasiruošę mums padėti šeimos narių iškviatimo iš Pabaltijo valstybių atvejais. Todėl ir mes kreipkime į tai daugiau dėmesio ir pažadėta pagalba pasinaudokime. Iki šiol KLB krašto valdyba yra gavusi laiškus iš 3-jų lietuvių.

Pasaulio įvykiai

ČEKOSLOVAKU KOMPARTIJOS PRADETA KOVA SU ŽMOGAUS TEISIŲ pripažinimo reikalaujančiais manifesto autoriais susilaukė viešo V. Europos kompartijų pasmerkimo. Prie jų prisijungė net ir grupė Vengrijos komunistų intelektualų. Persekiojamus manifestoto autorius taipgi užtaria dalis didžiųjų profsąjungų V. Europoje. Austrijos kancleris B. Kreiskis, buvęs V. Vokietijos kancleris W. Brandtas. Manifestas, pasirašytas beveik 400 Čekoslovakijos intelektualų, buvo skirtas G. Husako vadovaujamai Čekoslovakijos kompartijai diskusijoms dėl žmogaus teisių pradėti. Kompartijos vadovybei atsisakius manifestą priimti, jis buvo paskelbtas kankuriuose V. Europos laikraščiuose, bet didesnio dėmesio nesusilaukė. Tik pradėtas jį pasirašiusių asmenų persekiojimas sukėlė užsienio reakciją. Prie jos daug prisidėjo dramaturgų V. Havelio, F. Pavličeko, vertėjo O. Ornesto ir žurnalisto J. Lederio suėmimas. Jie buvo apkaltinti sunkiu nusikaltimu prieš Čekoslovakijos režimo pamatus, nes palaikė ryšius su užsieniečiais ir parūpindavo jiems medžiagos, kuri esanti žalinga Čekoslovakijos interesams. Komunistinė Čekoslovakijos vyriausybė, matyt, prisiminusi A. Solženiciną, šešiams manifesto signatarams pasiūlė vizas kelionei užsienin ir užtikrino, kad jiems politinę globą yra pasiruošusi suteikti Austrija. Tremtiniais buvo parinkti: buvę kompartijos pareigūnai F. Kriegelis, Z. Mlynaras, dr. M. Huebelis, buvęs užsienio reikalų min. J. Hakejas, dramaturgas P. Kohoutas ir rašytojas L. Vaculikas. Jie betgi atsisakė pasinaudoti pasiūlytomis vizomis ir nesutiko išvažiuoti iš Čekoslovakijos. P. Kohoutas, vienas žymiausių Čekoslovakijos dramaturgų, teigia, kad manifestą pasirašė asmenys daugiausia yra socialistai ir komunistai, nesiekiantys atviro karo su kompartija. Jie tik nori pradėti diskusijas dėl žmogaus teisių su kompartijos pareigūnais, remdamesi Helsinkio konferencijos nutarimais, Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracija ir komunistinės Čekoslovakijos konstitucija.

Paulium VI. S. Atlanto Sąjungos narius jis užtikrino, kad JAV nesumažins savo finansinių įsipareigojimų šiai organizacijai dėl numatyto karinių išlaidų apkarpymo. Jie netgi galės būti padidinti, jeigu panašia proporcija prisidės ir kitos sąjungos narės.

Paulium VI. S. Atlanto Sąjungos narius jis užtikrino, kad JAV nesumažins savo finansinių įsipareigojimų šiai organizacijai dėl numatyto karinių išlaidų apkarpymo. Jie netgi galės būti padidinti, jeigu panašia proporcija prisidės ir kitos sąjungos narės.

PASKOLOS IR REFORMOS

Britų svaro vertės kritimą sustabdė iš Tarptautinio Pinigų Fondo gauta \$3.9 milijono paskola. Kitą \$1.5 milijono paskolą labai palankiomis sąlygomis Britanijai suteikė trylikla Britanijos, JAV, V. Vokietijos ir Kanados bankų. Svaras, praėjusių metų spalio 28 d. nukritęs iki \$1.57, dabar jau yra vertas \$1.71. Premjero J. Callaghano darbiečių vyriausybė nutarė dar šiais metais įgyvendinti istoriko A. Bulocko vadovautos komisijos pasiūlymą įsileisti į didžiųjų gamyklų vadovybę ir unių atstovus. Pagal šį pasiūlymą visose firmose, turinčiose 2.000 ar daugiau darbininkų, pusę direktorių išrinktų akcininkai, o kitą pusę — darbininkams atstovaujantios unijos. Tokia pramoninė demokratija premjeras J. Callaghanas nori atsilpygti unijoms už nuosaukius atlyginimų didinimo reikalavimus, kurie yra labai svarbūs kovoję su infliacija. Pažadėta reforma susilauks nemažos akcininkų bei savininkų opozicijos. Dėl jos gali sumažėti imonių plėtimas bei gamybos didinimas.

SUVAŽZYMAI ISPANIJOJE

Premjero A. Suarezio vyriausybė uždraudė visas demonstracijas, įsakė ištremti ekstremistinių nuotaikų užsieniečius, leisti kratos ir piliečių suėmimą be apkaltinimo dešimčiai dienų. Prie šių žingsnių privėdė dešiniųjų teroristų veikla, siekianti sutrukdyti parlamento rinkimus šį pavasarį bei Ispanijos perėjimą į demokratinę santvarką. Dešinieji teroristai Madridė nušovė keturis komunistus advokatus ir vieną jų tarnautoją. Nuo teroristų šūvių taip pat žuvo keli policininkai. Komunistai į savo advokatų kritimą reagoavo masinėmis demonstracijomis ir protesto streikais. Kiti teroristai, greičiausiai kairiojo sparno, pagrobė gen. ltn. E. V. Quilį, augščiausiojo karinio teismo pirmininką. Jo pagrobimu, atrodo, siekiama laisvės politiniams kaliniams arba kariuomenės įsikišimo politikon.

ISTREME SOVIETUS

Norvegijos vyriausybė ištremė Sovietų Sąjungos ambasados Osle III sekr. A. K. Principalovą ir jo šoferį. Jiedu buvo nutverti priimant valdžios paslaaptis iš Norvegijos užsienio reikalų ministerijos tarnautojos G. G. Haavik. Pastaroji 1947-56 m. dirbo Norvegijos ambasadoje Maskvoje, buvo išmylėjusi į vieną rusą. Šiuos jos santykius KGB atstovai panaudojo šantažui, už tylėjimą reikalaujant jai prieinamų dokumentų. Su trečiuoju sovietų ambasados sekretorium ir jo šoferiu iš Norvegijos taipgi buvo ištremti ir trys prekybos atstovybės nariai bei "Tasso" agentūros korespondentas E. Zotinas, įsivėlę į kitą špionažo aferą.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija “Žiburiai”
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė — \$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. “Žiburiai”, Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** KARD. MICHELLE PELLE-GRINO.** Torino arkivyskupas, N. Metų diena pranešė susirinkusiems tikintiesiems, kad yra pasiekęs po-
piežiniu savo iš pareigų atsistatydinimo raštą. Nors jis yra tik 73 m. amžiaus ir gali vadovauti savo vyskupijai iki 75 m., bet tai padaręs dėl pablogėjusios sveikatos. Kardinolas Torino arkivyskupijai vadovavo 11 metų. Jo tėvas buvo mūrininkas, todėl kardinolas darbininkus puikiai suprato ir buvo jų teisių gynėjas. Darbininkų Torine gi yra labai daug, nes tai automobilijų pramonės miestas. Jis daugelį kartų yra aiškinęs savo tikintiesiems, kad reikia bendradarbiauti ir su marksistais, siekiant bendro gerio, tačiau negalima priimti ar pasisavinti jų ideologijos, kuri aiškiai prieštarauja krikščioniškajai minčiai.

*** ROMOS MIESTO BURMIST.** RAS, komunistas Giulio Carlo Argan, su 17 savo pareigūnu, turėjo pasimatymą su Pauliumi VI N. Metų proga. Pats burmistras ta proga turėjo ir privatu 45 min. trukusį pokalbį su popiežiumi. Prastasis, oficialiai kreipdamasis į naujosios Romos miesto valdytojus, kurie yra komunistai, priminė, kad istorija ir Dievo Apvaizda lėmė Romai tapti krikščionybės centru. Todėl jis išreiškė viltį, kad šis miesto charakteris nebus pamirštas ir naujosios Romos miesto valdžios. Burmistras Argan, kuris yra meno istorikas, atsa-
kė popiežiumi, jog kiekvienas miesto reikalais daromas sprendimas, kuris nepripažįsta Romos miesto religinio pobūdžio ir su juo nesiskaito, negali būti tikrovinis sprendimas, paremtas istorija. Jis užsiminė apie dabar vykdomą trečiąją istorijoje Romos miesto griovimą. Tas griovimas vykdomas statybininkų, Romos miesto žemių spekuliantų. Anot jo, tai, kas yra šventa, yra priešingybė prekyvietei, įsiekiančiai vien tik pelnui. Burmistras pareiškė, kad kova prieš spekuliaciją Romos miesto žemėmis stengsis išsaugoti tiek Romos istoriją, tiek ir religinį pobūdį.

*** AUGSCIAUSIAM SOVIETŲ PEZIDIUMUI** skirtų raštų ortodoksų kunigas Vasilj Romanjuk pareiškė atsisakęs sovietų pilietybės. Esas nusikaltimas būti piliečiu tokios valstybės, kurioje per paskutinius dešimtmečius buvo įvykdyta tiek daug žgylų prieš teisingumą, taiką ir žmogiskumą. Vien tik dėl skirtingų pažiūrų ar religinių įsitikinimų tūkstačiai piliečių siunčiami į koncentracijos stovyklas ar psichiatrines ligonines. Kun. Romanjuk raštas buvo paskelbtas Kucenach, Šveicarijoje, žurnale “Glaube in der Welt” ir pakartotas “Deutsche Tagespost” dienraštyje Vokietijoje.

Kun. Romanjuk 1972 m. buvo pasmerktas 10 metų sunkių darbų už tai, kad užtarė sumintąjį rusų istoriką Valentina Morozą. Savo rašte jis kreipiasi į Vatikaną ir Pasaulio Bendriją Taryba Zenevoje, prašydamas padėti jam ir jo žmonai su sūnumi išvykti į JAV-ES.

*** BUENOS AIRES KARDINOLAS JUAN CARLOS ARAMBURU** spaudos konferencijoje pareiškė, kad krikščionybė ir marksizmas yra nesuderinami ir todėl jis visomis priemonėmis stengsis, kad Argentinos K. Bendrijoje neįsigalėtų marksistinės tendencijos. Jei bus pastebėta marksistų infiltracija, jis siekiama pašalinti ta pavojingiausią skaudulį. Marksizmas yra ateistinis ir remiasi tokia ideologine sistema, kurioje paneigiamas ir pažeidžiamas pagrindinis žmogaus teises.

Santa Fe arkivyskupas Vincente Zazpe, kalbėdamas radio programoje pareiškė, kad joks krikščionis ne-

gali būti marksistu. Tai esą patvirtinti gausybė pavyzdžių gyvenimo praktikoje. Priminė Lenkijos, Kubos, Albanijos, Lietuvos ir kitų komunistų valdomu kraštu tikinčiųjų padėti, kur marksistai, paėmę valdžią, visokiais būdais persekioja tikinčiuosius. (“Deutsche Post” 1976. XII. 4).

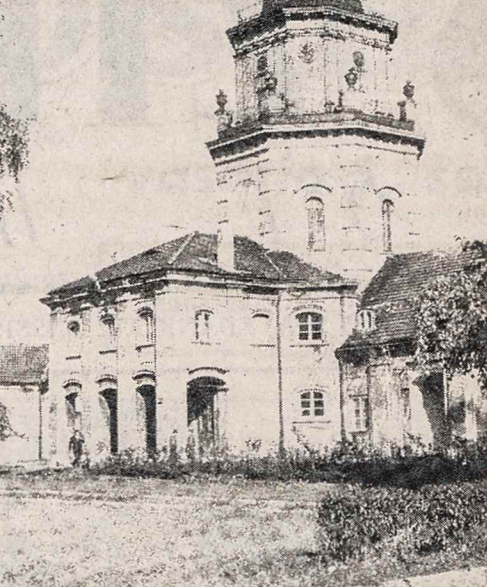
*** LAIKINOJI VATIKANO PA-SAULIEČIU TARYBA** Pauliaus VI dekretu padaryta pastoviu vietiniu ir pakelta beveik į kongregacijos lygį. Jai suteiktos atsakingos pareigos ryšium su K. Bendrijos įstatymais, liečiančiais pasauliečius, ir jų įstatymų pritaikymu. Kitu savo dekretu popiežius nustatė aiškesnes gaires Popiežiškajai Teisingumo ir Taikos Komisijai. Pagal išleistuosius dekretus, abudu vienetai toliau bus vadovaujami paskirų asmenų. Iki šiol abiemis vadovavo kard. Maurice Roy iš Kvebeko. Dabar pasauliečių tarybai vadovaus 66 m. amžiaus italas kard. Opilio Rossi, o teisingumo ir taikos komisijai — 54 m. amžiaus afrikietis arkiv. Bernard Gantin.

*** LENKIJOS VYSKUPAI** pareiškė, kad komunistinė valdžia negali pasisavinti įgimtosios tėvų teisės auklėti ir mokyti savo vaikus. Ganytojiškame laiske, kuris buvo paskaitytas visose Lenkijos katalikų šventovėse Sv. Seimos šventės metu, jie tvirtina, kad jokia socio-politinė sistema pasaulyje neturi tokios teisės, nes tai pasikėsina į pačią tautos gyvybę. Kas auklėjime pakartą tėvų autoritetą, tas pakartą tvarkai bei kiekvienam autoritetui. Todėl bandantysis formuoti ateities kartas sistemoje, atsietoje nuo tautos kultūros bei tradicijų, yra didesnis barbaras, negu tas, kuris naikina meno kūrinius.

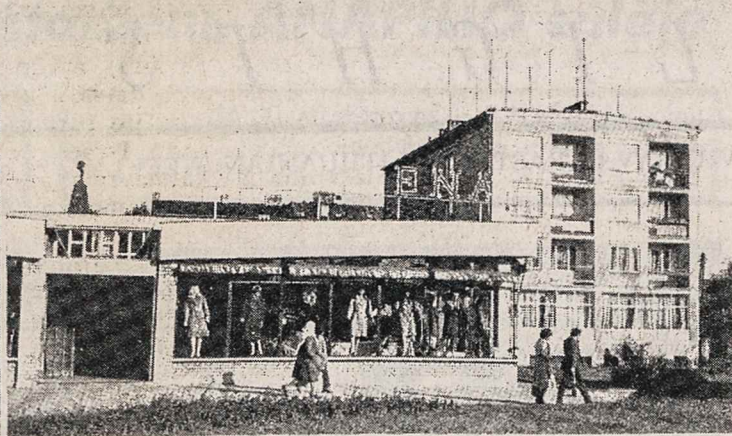
*** AUGSBURGO ISPAZINIMAS.** 28 paragrafais išreikšias pagrindines liuteronu tikėjimo tiesas, jau pradėtas studijuoti katalikų ir liuteronų teologų, kad 1980 m. būtų tinkamai pasiruosta 450 m. sukakčiai nuo to išpažinimo paskelbimo. Yra vilties, kad ta proga K. Bendrija gali paskelbti ta išpažinimą kaip “teisetą krikščioniškosios tiesos išraišką”. Tokį terminą praėjusio va-sara jau yra panaudojęs liuteronizmo žinovas kard. kun. Heinz Schuette, kai tuo reikalu kalbėjo Pasaulio Liuteronų Federacijos valdybos susirinkime Uppersala mieste, Švedijoje. Vatikanas oficialiai į šį darbą dar nėra įsijungęs, tačiau netiesiogiai skatina katalikus mokslininkus šį klausimą svarstyti. Kun. Schuette pareiškė, kad krikščionių vienybės sekretoriato pirmininkas kard. Jan Willebrands yra labai optimistiškai šio reikalo nusiteikęs.

*** FILADELFIJOS MIESTO SV. PETRO IR PAULIAUS KATEDRAI** Paulius VI suteikė bazilikos titulą kaip padėkos ženklą miestui, kuriame 1976 m. vasara įvyko 41-sis tarptautinis eucharistinis kongresas. Dabar JAV-SE jau bus 23 šventovės, turinčios bazilikos titulą. Pati pirmoji JAV-ij šventovė, gavusi tokį titulą, yra Marijos Dangun Paėmimo bazilika Baltimorėje.

*** KAIMO SEMINARIJA** vyresnio amžiaus kandidatams į kunigus įsteigta šiaurinėje Kamerūno dalyje, Afrikoje. Ją įsteigė ablatų vienuolija. Tai bandymas duoti visą reikiamą kunigui mokslą vietos aplinkoje. Pamokos bei dvasinės pratybos vyksta kaimo trobelėse. Kandidatai į kunigus parenkami kiekvienoje kaimelyje pačių žmonių su vietos vyskupo pritarimu. Dabartinis ten esančių kandidatų amžius yra nuo 23 iki 32 m.



Lenkijos miesto Siedlce rotušė, dabar — muzėjus, miesto tarybos būstinė (su Lietuvos Vyčiu) ir prekybos paviljonas. Šis atvirukas gautas iš Lenkijos. Jis yra spalvotas ir vartojamas susirašinėjimui



Baltijos tautų vienybė ir laisvė

Prof. Br. Kaslo veikalas apie Baltijos valstybes ir jų likimą

P. STUOPIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Baltijos santarvė

Baltijos santarvė 1934-1939 m. yra centrinė B. Kaslo knygos tema, nagrinėjama smulkiai, beveik monografiškai.

Cia dera prisiminti, kad lietuviai latviai, estai, nors ir gyveno šimtmečiais kaimynystėje, bet turėjo mažai ką bendro. Tiksliai kaip prūsai, latviai, estai kovojo su kryžiuočiais ir neteko laisvės, tai lietuvių, jų pridengti, spėjo susivienyti, išaugo, sulaukė tą vokiečių “Drang nach Osten” ir turbūt sukludė totalinę Baltijos germanizaciją.

Lietuviai, latviai ir estai rusų valdžioje gyveno taip pat kaimynystėje, tačiau bendro mažai ką turėjo. Bet ar ne stebuklas, kad jie iš viso išliko, taustiškai atbudo, sudarė karo sukūryje savas valstybes, apsigynė nuo priešų, buvo pripažinti de jure, buvo priimti į T. Sąjungą. Jie tuojau suvokė, kokia netikra buvo jų padėtis ir kad reikia vienytis. Jie daugiau suartėjo per 20 metų, negu per ištisus aštuonis šimtmečius praėjęjų.

Latviu autorius H. Vitols rašė: “Nėra pasaulyje kitų tokių trijų tautų, kurios turėtų tiek daug priešasčių stipriai vienybei ir kuriu likimas yra toks paraleliškas, kaip 3 Baltijos respublikos — Latvija, Estija ir Lietuva... (Jos) turi stengtis palaikyti taiką, nes neturi ko laimėti, o gali viską pralaimėti naujame suliepsnojime” (p. 123).

Buvimas T. Sąjungoje galėjo reikšti šioki toki saugumą, bet toli gražu neužteko. Jau 1923 m. latviai ir estai vieni sudarė 10 metų apsigynimo sutartį su ekonominiiais ir politiniais ryšiais, o Lietuva dėl savo Vilniaus ir Klaipėdos problemų ir toliau liko vieniša. Tiksliai 1926. IX. 28 (rusų iniciatyva) ji pasirašė su Sov. Sąjunga nepuolimo sutartį, kurioje buvo patvirtintos Lietuvos sienos, nustatytos 1920 m. taikos sutartyje. Tai labai suerzino Lenkiją (p. 161-167).

Kai pilsudskinės Lenkijos ir hitlerinės Vokietijos suartėjimas sukėlė nerimą kaimynuose, tai latviai ir estai ką tik minėtą sąjungos sutartį 1934. II. 17 praplėtė periodinim jų užsienio reikalų ministerių konferencijom ir užsiminė, kad ir kitos kaimyninės valstybės gali prisidėti. Tai buvo lyg ir užuomina Lietuvai. Kai pastaroji kreipėsi, tai anos susvyravo. Tada Lietuva pareiškė, kad ji Vilniaus ir Klaipėdos problemas pasilaukanti tik sau. Tik tada 1934. IX. 12 Zenevoje T. Sąjungos eilinės sesijos metu pasirašyta “Supratimo ir bendradarbiavimo sutartis” — Baltijos santarvės charta. Pasirašė visų trijų valstybių užsienio reikalų ministrai. Kai tais pačiais metais Sov. Sąjunga įstojo į T. Sąjungą, tai Baltijos santarvės valstybės atsiduso dar lengviau, nes tikėjo, kad bus saugiau. Jų prestižas Europoje pakilo: 1936 m. jos atstovai Latvija pateko į T. Sąjungos Tarybą nenuolatiniu nariu.

Santarvės pobūdis

Autorius smulkiai aprašo politinę-tėisinę santarvės prigimtį, jos tikslą — plėsti taikingą bendradarbiavimą, derinti užs.

politiką ir diplomatiją, ūkį, teisę ir administraciją. Jisai suminė jos organus — pusmetines užs. reikalų ministerių ir specialias konferencijas iš eilės kiekvienoje valstybėje, specialias agentūras ar komisijas konkretiems reikalams. Pagaliau smulkmeniškai aprašo visas devynias ministerių konferencijas net su pirmininkų kalbų citavimu, kur pasitaiko jau net pakartojimų.

Europoje nerimas didėjo, T. Sąjungos prestižas bei įtaka smuko, smurtas tarptautiniuose santykiuose dažnėjo — 1938 m. Lenkijos ultimatumas Lietuvai, 1939 m. Klaipėdos atėmimas iš Lietuvos ir t.t. Atrodė, kad Lietuva dabar, neturėdama su kaimynais sąsaskaitų, remdamasi Sov. Sąjungos ir Vokietijos pažadais gerbti jos nepriklausomybę, pasijuto saugesnė. Deja, nei to, nei santarvės neužteko. Santarvės valstybės visą laiką laikėsi neutralumo ir turėjo to pobūdžio sutarčių, tačiau jų ministrai 1938 m. gale greitai paruošė bendrą neutralumo įstatymą, kuris visų trijų valstybių seimų buvo priimtas. Nors tai nebuvo pastovus neutralumas, garantuotas didžiųjų valstybių, bet vistiek buvo didelis žingsnis ta kryptimi. Anot mūsų autoriaus, Baltijos tautos “buvo pakankamai idealistės tikėti, kad jos, būdamos neutralios, galės išlaikyti savo nepriklausomybės” (p. 220).

Santarvės reikšmė

Baltijos santarvės reikšmė vertinama šitaip. Jei paklaustumė nuomonės betkurį mūsų inteligentą, tai jis, atsargiai pa-brėžęs, kad nedaug apie tai žina, pasakytų, jog ta santarvė šioje tragedijoje neturėjusi jokios reikšmės. Prof. Br. Kaslo knygoje ir šiame rašinyje sakoma, kad valstybių sąjungų tikslas yra apsaugoti jų nepriklausomybę. Bet ar II D. karas nenusako tų projektuojamų sąjungų bei santarvių vertės? Sakysim, ar Baltijos santarvė nors kiek atidėjo, sušvelnino ar pakreipė jos narių okupaciją? Ir mūsų autorius pripažįsta, esą negalima sakyti, kad ji sustiprinusi saugumą prieš Vokietiją ir Sov. Sąjungą (p. 206), tačiau Baltijos valstybių sunaikinimas nerodo santarvės bankroto. Didelės sąjungos esą sutrukdė Lenkiją. Baltijos kraštai buvo aukos skandalingiausios agresijos naujojo istorijoj. Patirtis esą visiškai pateisina Baltijos santarvės egzistenciją. Bendradarbiavimas darėsi vis glaudesnis ir plėtėsi visose gyvenimo srityse (p. 291). Santarvė turėjusi žymią vietą tarptautiniame gyvenime ir daug įtakos jos kraštų vidaus gyvenime. Santarvės egzistencija esanti pateisinama iš atliktais darbais: bendradarbiavimu minisiterių konferencijose, diplomatijoje, vidaus gyvenime. Tas tautas artino ir auklėjo, bet jų valstybės mirė vienoda prievartine mirtimi.

Kiek kitaip Baltijos santarvę vertina G. von Rauch, Kielio universiteto Rytų Europos istorijos profesorius, išgarsėjęs autorius “Sovietų Rusijos istorijos”, kurios vertimo anglų kalba yra išėjusios jau šešios laidos. Jis pats yra Baltijos vokiečių. Savo knygoje, išverstoj iš vokiečių kalbos į anglų k. (“The Baltic States 1917-1940”, 1974,

California) rašo, kad Baltijos santarvė nebuvo tokia reikšminga. Visos 3 valstybės — agrarinės, konkurentės eksporte, nesudariusios net muitų unijos ir bendros mokslių akademijos. Esą jos ginčijosi dėl savo istorijos, skyrėsi charakteriais (es-tai blaivesni, latviai karštesni ir nekritiški), kalbomis ir nesutarė dėl bendros kalbos. Estai dažnai dairėsi politiškai į Sandinaviją, o dar dažniau į Lenkiją. Tai esą erzino Lietuvą. Iš smės baltiečiai norėję ne sąjungos, bet gryo neutralumo likti kas sau nuošalyje tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos (p. 180-186).

Karo ugnys

Baltijos valstybės ir II D. karas yra paskutinė Br. Kaslo knygos dalis (p. 223-293), beveik kaip monografija — taikliai ir įdomi, nors ir šiek tiek nutolsta nuo temos. Čia tarptautinės teisės atžvilgiu mūsų autorius įrodinėja, kaip 3 Baltijos valstybės brutaliai ir neteisėtai buvo sunaikintos. Kitatačiau skaitytojui tai reikalinga ir naudinga. Čia mes prisiminkime tik kai ką.

Primesta abipusės pagalbos “sutartimi” 1939. X. 10 Sov. Sąjunga į Lietuvą įvedė kariuomenę ir tariamai garantavo suverenumą, gražino Vilnių ir tik dalį jo srities — 6.880 km², vietoje 33.441 km² (tiek Lietuvai priklausė pagal 1920 m. taikos sutartį, kuri, anot rusų, ir toliau galiojanti). Santykiai tada atrodė geri ir saugūs. Tai Molotovas dar patvirtino 1940 m. kovo mėn., o jau gegužės mėn prasi-dėjo antrasis smurto aktas, įžūlus sutarčių laužymas, charakteringas rusiškam bolševizmui visoje jo istorijoje, visose srityse, visose vidurinės Europos šalyse, taikomas ne tik mažiems ir silbniems, bet ir buvusiems karo sąjungininkams, net ir pačiai Amerikai. Tai yra totalinė smurto sistema, pridengiamas akiplėiško melo skraiste. Slaptuoju protokolu iš karto Lietuvą turėjo likti Vokietijai, bet paskiau rusai ją išsiderėjo sau, o vokiečiai pasilaikė tik dalį Suvalkišios, vadinamą “Lietuvos atiraizą”, ir kompensavosi dideliais plotais Lenkijoje. Specialus autoriaus straipsnis apie tą “atiraizą” iš “Journal of Baltic Studies”, čia kiek dirbtinai įterptas į knyga (p. 246-268), nelabai derinasi su knygos teksto eiga, bet yra įdomus, nes parodo, kaip vokiečiai ir rusai be jokios atodairės mainikavo svetimom teritorijom (galiausiai rusai tą “Lietuvos atiraizą” nusipirko iš vokiečių už 7.500.000 aukso dolerių).

Baigiamosios pastabos

Šis stambus prof. Br. Kaslo veikalas, gal kiek ištęstas periferijose, yra parašytas rūpestingai ir su kompetencija, pakankamai dokumentuotas ir pagrįstas istorine literatūra. Beveik kaip chrestomatija šis darbas turi daug citatų iš istorijos ir politinės literatūros veikalų, daug tekstų ar ištraukų iš sutarčių, deklaracijų, konferencijų protokolų ir įvairių dokumentų normaliu šriftu ir petitu. Skaičiuojamas čia susipažįsta su visais nepavykusiais mėginimais placiau ar siauriau vienyti ir Baltijos sąjungą, su Baltijos santarve ir jos reikšme bei likimu. Nors čia nuomonės gali skirtis, bet autorius mano, “jei kitiems, nors būdu Sov. Sąjunga būtų

Aukos tautai

Laisvojo pasaulio lietuviai su VLIKU priešakyje kovoja už savo tautos bei tėvynės likimą. Tuos darbus finansuoja Tautos Fondas. Štai svarbesnieji VLI-Ko darbai.

VLIKas remia tris lietuvių radijo programas: Madrido, Romos ir Vatikano, kurių nesulaikomomis bangomis tiesios žodis kasdien patenka į pavergtą Lietuvą. Laisva radijo informacija atitaiso kompartijos skleidžiamą melą, praneša, kas vyksta laisvajame pasaulyje.

VLIKas įvairiomis kalbomis leidžia ELTOS biuletenius, informuojančius laisvojo pasaulio spaudą bei politinius sluoksnius apie dabartinę padėtį sovietų okupuotoje Lietuvoje. Jos laisvės klausimas visą laiką yra judinamas.

VLIKas palaiko nuolatinį ryšį su viso pasaulio lietuviais per savo įgaliotinius ir su kitų pavergtų tautų atitinkamomis institucijomis. VLIKas visur remia laisvinimo akciją, puoselėja santykius su diplomatinėmis atstovybėmis ir laisvojo pasaulio vyriausybėmis, kurios nepripažįsta Lietuvos okupacijos.

Nemažinkime VLIKO darbų, nes kiekvienas jo veiklos susiaurinimas būtų prieš laimėjimą. Lėšų stoka būtiniausioms VLIKO reikalams pakenktų mūsų laisvinimo akcijai: nutiltų radijo balsai, apimtų informacija svetimiesiems, nutrūktų ryšiai su svarbesniais asmenimis.

Tautos Fondas kasmet rengia vavų ir prašo visus tautiečius savo auka paremti kovą už mūsų tautos ir valstybės laisvės atgavimą. Tautos Fondas prašo kiekvieną tautietį paaukoti bent vienos dienos uždarbį ir metus, tačiau dėkingai priima kiekvieną auką. Kartais ir svetimačiai paaukvoja mūsų tautos reikalams. Nebūkime savo tautai blogesni už svetimačius.

Broliai ir sesės pavergtojė tėvynėje sako: “Išsivija—pavergtų pasididžiavimas ir viltis.” Ar mes visi to pasiskakymo esame verti? Jei šiandieną betkuriam iš mūsų būtų atimta laisvė, pagavokime, kokią auką duotume tuojau pat savo laisvei atgauti? Supraskime pavergtųjų lietuvių kančią ir sunkią laisvės kovą bei į mus sudėtas viltis toje kovoje.

Vasario 16-ji yra naujo lietuvių užgimimo šventė. Ta proga visi turime pasiryžti aukoti, dirbti ir kovoti už mūsų tautos, mūsų tėvynės ateitį. Lietuvių, gyvenančių laisvajame pasaulyje, pati svarbiausia pareiga yra ne tik laisvės ir nepriklausomybės mintį išlaikyti gyvą, bet ir vesti kovą su mūsų krašto pavergeju.

Okupuotos Lietuvos spaudoje dažnai puolami: VLIKas, ALTA, BALFas. Okupantai labai pykina politinė veiksnų veikla. Įvairiausiais būdais jie siekia nutildyti veiksnus ir tam skiria dideles lėšas. Jie perša tik kultūrinį bendradarbiavimą, kad per jį plėstų savo propagandą ir silpnesnius suviliotų. Tėvynėje tautiečiai sunkiausiose sąlygose rado didžią drąsą ir ištvermę kovoje su pavergeju. Ar mes laisvėje tinkamai atliekame savo pareigas?

VLIKas vadovauja Lietuvos laisvinimo darbui, kuriuo didžiuojasi pavergtieji tėvynėje, žino svetimieji pasaulyje ir pripažįsta mūsų tėvynės priešai. Juo labiau ta reikalą supraskime mes, išsivijus lietuviai. Vasario 16-tosios šventės proga atiduokime nuoširdžią savo auką Tautos Fondui ir tuo paremkime savo tėvynės Lietuvos laisvės kovą.

Mūsų aukos Tautos Fondui — VLIKO darbas Tėvynės laisvei. Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Mylimam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus,

JADVYGĄ AUGENIENĘ su šeima giliai užjaučiame —

R. P. Bražukai ir šeima
D. A. Zakarevičiai ir šeima

Žurnalistui, rašytojui, pedagogui, visuomenės veikėjui

Pranui Basčiui

mirus, jo giminėms reiškiam gilią užuojautą —
LŽS Toronto skyrius

A+ A

Pranui Basčiui

mirus, ANELĘ ir JONĄ PUTERIUS su šeima jų liūdesio dienose giliai užjaučiame —
A. Šimkevičienė ir šeima

Dr. Gražinai Bulvičiūtei- Unguraitienei

Lietuvoje mirus, sesutes — BIRUTĘ STRAZDIE- NĘ, DANUTĘ LAZAUSKIENĘ, brolių KESTUTI, jų šeimas bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Stasė, Žibutė, Algis ir Antanas Zaprackai

priversta atleisti savo varžtus, tai tikra vienybė visos Baltijos bendruomenės būtų vienintelė viltis laisvam ir nepriklausomam gyvenimui” (p. 7).

Spėju, kad “T. Žiburių” skaitytojams turėtų būti įdomu išvokiškai klausimais turi pasakyti G. von Rauch, “The Baltic States” autorius. Jo žodžiais, Baltijos “tautos buvo gajos, jaunos atžalos, siurbusios syvus iš gimtosios dirvos ir augančios vis augščiau į šviesą” (p. 236). Jos nebuvo “Voelkertruemmer” — tautų griuvėsių, kaip hitlerininkai paniekinamai vadindavo mažas tautas.

Bet kodėl gi Baltijos valstybių nepriklausomybė buvo trumpalaikė? Gal jos buvo permažos? Bet gi Europoje yra mažesnių laisvų tautų. Baltiečių kultūros ir auklėjimo laimėjimai per tą laiką buvo dideli, politinė išmintis ir veržlumas buvo žymūs, karinis ryžtas, kuri parodė kare dėl laisvės, ūkinis vystymasis, moderni auklėjimo sistema ir diplomatinis sugebėjimas buvo nepaprasti. Mokėji-

mas sugyventi su mažumomis, nepaisant agrarių reformų, ir visokia pažanga per 20 metų rodė didelį gajumą. Tiksliai jų geopolitinė padėtis, deja, buvo pavojinga. Reikėjo kuo greičiau sudaryti didelę Baltijos federaciją, kurios neutralumą būtų garantavusios Vakarų valstybės kartu su Sov. Sąjunga dar prieš 1936 m. Tada būtų buvę vilčių išlikti laisvomis. Mėgino, bet nepavyko. O Baltijos santarvė buvo parvėlyva, permaža ir neturėjo dinamiškos vadovybės (p. 236/7).

Taigi, prof. Br. Kaslo ir von Rauch išvados yra giminingos. Bronis J. Kaslas, TRE BALTIC NATIONS: THE QUEST FOR REGIONAL INTEGRATION AND POLITICAL LIBERTY. Euramerica Press, Pittston, Pennsylvania, 1976, p. 319.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estiką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGES CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.



Trys muzikiniai talentai, kurie dalyvaus meninėje "T. Žiburių" spaudos vakaro programoje. Iš kairės: solistas ir "Aido" choro dirigentas V. Verikaitis, sol. R. Strimaitis ir akompaniatorius J. Govedas. Nuotr. B. Tarydo

Sportinės veiklos entuziastas

A. a. Jonas Bulionis iškeliavo negrįžtamai

K. BARONAS

Susipažinau su Jonu 1948 m. vasario mėn. traukinyje iš Muencheno į Diepholzą. Tai buvo ilgas įvairių tautybių DP ešalonas iš Muencheno SS kareivinių į pereinamąją stovyklą Diepholze. Buvau vienintelis iš Augsburgo — Hochfeldo stovyklos, paskirtas į vieną vagoną su muencheniečiais. Nepažįstami veidai, tad kalbos beveik nėra. Stebiu pro langą bėgančius vaizdus, galvodamas apie ateitį tolimoje Kanadoje. "Sveiks!" — išgirstu kaip per miegą gan stiprų, tačiau malonų žodį. Prieš mane stovėjo augštas, tamsiaplaukis jaunuolis, kurio balsą jau buvau girdėjęs kitoje vagono pusėje prie lošiamos "pulkos". Stovėjo jis, laikydamas rankoje juodą duoną, padengtą lašiniiais, na... ir pažįstama buteli.

Užsimezgė kalba, nes kažkas pasakė jam, kad esu tas Baronas, kuris rašė apie sportą Augsburgio "Žiburiuose". O sportas buvo neatskiriama Jono gyvenimo "dalis". Gimnazijoje pradėjo jis reikštis krepšinyje, stalo tenise ir ypač plaukime, vėliau įsijungė į Kauno LFLS — Tauro klubo eiles. Atsidūręs Vokietijoje, žaidė Muencheno "Gintaro" klubo penketuke. Tai gi, nuo sporto ir prasidėjo mūsų kalbos.

Sportas jungė mus 28 metus. Labai dažnai po sunkaus darbo prie geležinkelio, gulėdamas "antrame augšte" Kanados CP vagonė (lovos ten buvo dviaugštės — aš miegojau viršuje, Jonas apačioje), mėgindavo pajudinti kitas temas. Nevengdamas jis prisiminti karo pergyvenimų, gimnazijos dienų ar įvairių išdaigų mokyklos suole, tačiau vengdavo religinių klausimų ir atsakymų, prašydamas palikti juos ramybėje. Tiesa, po pirmos operacijos Hamiltono Sv. Juozapo ligoninėje, kai atvažiavau padėti žmonai Jono vežti į namus, radau jį beįėjusį kanti voko ligoninės raštinėje. Pasirodė, jis norėjęs idėti ligoninės kapelionui dovana. Su pagalba kalbėjo apie tą kunigą, nes mokėjęs kalbėti įvairiomis temomis, paliesdamas ir pomirtinį gyvenimą.

Pradėjus darbą 1948 m. kovo 14 d. Winnipeg CP stotyje su latviais ir lenkais (lietuvių buvo dešimtukas), buvau išrinktas lietuvių grupės atstovu pasitarimams ir įvairiems prašymams CP vadovybėje. Mums buvo reikalingas dar vienas vagonas — skaitykla bei rašykla (laikams), nes "miegamajame" vos galima apsisukti, ir prausykla. Reikėjo surasti ir lietuvių Winnipege. Visi šie sumanymai atėjo iš Jono, nes jis girdėjęs jau Muenchene apie gyvenančius lietuvių Winnipege ir lietuvių, dirbančius Sv. Bonifacio ligoninėje. CP vadovybė pasakė griežtai "ne" į vagono-skaityklos ir prausyklos įrengimą, nes geležinkelio vadovybė tokių prašmatnybių nežinojo.

Kai pradėjo maišais plaukti lietuviams, latviams ir lenkams spauda, laišškai ir knygos iš Europos, CP vadovybė turėjo pakęsti ir apie mus savo nuomonę. Ji taipgi stebėjo gražius mūsų parašus algų lapuose. Palengva buvo gauti pagerinimai vagono gyvenime. Didelį nuopelną dalis priklausė Jonui. Gabus Jonas buvo ir darbe. Netrukus ukrainiečių kilmės

Lietuvių ir žydų naikinimas

1975 m. ir 1976 m. labai suaktyvėjo žydų veikla, siekianti išskirti viešumon tikrus ir tariamus žydų naikino dalyvius 1941-1944 m. Hitlerio okupacijoje Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Beveik tuo pačiu laiku ir sovietinės Rusijos režimas tose valstybėse labai sužaurėjo. Keistas sutapimas!

Lietuvių išeivijos spauda ir tuos žydų puolimus reagavo gausiais straipsniais. Ypač didelį dėmesį jai atkreipė rimtieji "Tėviškės Žiburiai". Juose buvo pateisytas daug neteisingų faktų ir protestuojama prieš bandymą be atodairio apkaltinti visą tautą už išsišokimus patvienių, dažnai iškrypusių ir menkaverčių negausių lietuvių, bendradarbiavusių su SS ir Gestapo akcijoje prieš žydus.

Ta proga buvo pastebėta, kad mes stokiamo kapitalinių veiklų svetimomis kalbomis, kurių medžiaga įgalintų atmeti žydų kaltinimus. Už tai buvo prikišamas mūsų vadovaujančioms veiksniams apsilėidimas ir neapdairumas. Tačiau tikrovė yra kitokia. Teisybė, mes neturime kapitalinio veikalo, nušviečiančio genocidinius Stalino ir Hitlerio veiksmus ok. Lietuvoje 1940-1944 m., tačiau studijų ir straipsnių žydų naikino klausimu yra. Štai nepilnas jų sąrašas:

K. Pelėkis, Genocide, Threefold Tragedy, 1949, Vokietija. J. Sasis, Lietuvių tautos kova prieš SS legioną, "Tėvynės Sargas" nr. 2-3, 1948 m. (jo autorius — St. Raštakis). S. duvis, Vienų vieni. Žydai, L. E. XXXV, Pr. Pauliukonis. Friedman, Their Brothers Keepers. St. Raštakis, Atsiminimai. Lietuva tironų pamišose. L. Smulkštys, Žydų naikinimas Lietuvoje, "Naujienos", Z. Jasaitienė, Žydų gelbėjimas Šiauliuose. Memorandumas generaliniam komisariui Kaune (M. Krupavičius, J. Aleksa, K. Grinius). Ir be ginklo kariai; redagavo S. Binkienė. Almis Drulia, Kariai be ginklo, "Draugas", 1969.124. V. Galinis, Lietuvių gelbėti žydus "Kailio" dirbtuvėje, Vilniuje (rankr.). D. Jasaitis, Žydų tragedija Hitlerio okupuotoje Lietuvoje, "Draugas", D. Jasaitis, Nacionalsocialistinis ir komunistinis genocidas ok. Lietuvoje 1940-1944 m., Liet. Kat. Mokslo Akad. Darbai, Rima, 1969 m. M. Roliškaitė, Ja choču vam raskazat (rusų kalba), Izdatelstvo Politicheskaja Literatura, Moskva 1965. A. Gražūnas, Nacinė okupacija 1941-44 m. (rankraštis).

Reikėtų dar prisiminti Rimšauską, kuris buvo sukaupęs daug medžiagos genocido klausimu. Bet užsimoto veikalo neparašė. Nežinia kur ir kokiomis aplinkybėmis jis žuvo. Ir jo sukaupta medžiaga taip pat žuvo.

Didelis minusas yra tai, kad mūsų turima tos rūšies dokumentacija yra daugiausia lietuvių kalba. Bet didžiausia kliūtis yra ta, kad faktiškai mums neprieinama Europos ir JAV didžioji spauda. Tik su jos pagalba mes galėtume atremti mums primetamus nepadarytus nusikaltimus nacinės okupacijos laikais.

Nepaprastai apsinkina, dažnai padaro net visiškai neįmanomą dokumentinį darbą negalėjimas prieti prie dokumentinės medžiagos sukaupos okup. Lietuvoje ir susisiekti su tūkstančiais ten gyvenančių žmonių, kurie, rizikuodami savo gyvybe, teikė visokeriopą pagalbą SS ir Gestapo persekiojamiems žydams. Sovietinės Lietuvos įstaigų paruošta dokumentacija yra neteisinga, iškraipyta, specialiai sudaryta, kad galėtų apkaltinti pasitraukusius nuo bolševikinio teroro ir keršto į V. Europą. Ar galima pvz. tikėti okupantų paruoštais do-



A. a. JONAS BULIONIS

no Muenchene, Winnipege ir Hamiltono, kur 1976 m. gruodžio 21 d. užbaigė žemišką kelionę.

Jo asmenyje Hamiltono ir visos Kanados lietuvių neteko tauraus tautiečio, gabaus organizatoriaus.

kumentais, kai Sov. Sąjunga nori apkaltinti nacinę Vokietiją už 10.000 lenkų karininkų nužudymą Katyne?

Taip pat ir mūsų išeivijos vadovaujančių veiksmų finansinė padėtis negali lygintis su neribotais žydijos finansiniais ištekliais.

Jų turimos tam darbui sąlygos keleriopai viršija mūsų. Jie turi keletą IWO (žydų mokslinio tyrimo intstitutus). Juose dirba daug tam uždaviniui paruoštų žmonių, aprūpintų geriausiomis darbo sąlygomis. Svarbiausia, jie turi laisvą, nepriklausomą Izraelį, kuris jų darbą skatina ir remia. Be to, esame nepakankamai solidarus ir gana abejingi tiesiogiai mus neliečiančioms problemoms.

Tai tokios buvo svarbiausios priežastys, kliudžiusios paruošimą veikalo apie žydų genocidą ne Lietuvoje, bet nacių okupuotoje Lietuvoje 1941-1944 m.

VLIKO Tyrimo Institutas tokio veikalo būtinumą seniai numatė. Prie keletą metų sutarė ir autorius. Jei tas veiklas dar nebaigtas ruošti, tai atsaikinas įsipareigojęs autorius, bet ne VLIKO Tyrimo Institutas. R. Hieberg, autorius kapitalinio veikalo "The Destruction of the European Jews" ruošė jį net 10 metų!

Tačiau, nežinūrint minėtų sunkumų, didesnįjį veikalo dalis paruošta. Trūksta faktinės medžiagos jo paskutinei daliai — kada, kur ir kaip pavergti lie-

tuviai gelbėjo naikinamus žydus.

Lietuviai, padėkite tą darbą baigti. Dar šiandien siųskite VLIKO Tyrimo Institutui savo atsiminimus ir dokumentinę medžiagą, liečiančią tuos tragiškus įvykius. Kas greitai tai padarys, bus nuosirdus to darbo talkininkas.

Dr. D. J.

Red. pastaba. Rengiamo leidinio autorius yra dr. Domas Jasaitis. Šiuo klausimu VLIKO biuletenis ELTA paskelbė šį pranešimą: "Dr. Domas Jasaitis, daug rašęs Lietuvos žydų klausimais, prieš keletą metų apsiėmė parašyti didesnės apimties veikala. VLIKO pritaręs, pasirašė sutartį su Lietuvos Tyrimo Institutu. Šiame veikale numatoma duoti istorinė žydų gyvenimo apžvalga Lietuvoje, žydų svoris 1940-1941 m. sovietinėje valdžioje, 1941-44 m. nacių naikinimas Lietuvos žydų ir šioje žydų tragedijoje lietuvių jiems ištista pagalbos ranka. Veikalo autorius pasigenda medžiagos apie lietuvių pastangas gelbėti žydus nuo gresiančios jiems mirties, nežinūrint to, kad tokia pagalba jiems patiems grėsė mirtimi. Tokios medžiagos žmonėms yra daug, jos turi ir veikalo autorius. Todėl visi, kas tik žino žydų gelbėtojus arba patys prie gelbėjimo prisidėjo, labai labai prašomi atsiųsti ir siųsti dokumentus. Rašyti: VLIKas, 29 West 57th Street, New York, NY 10019, USA.

Per Dresdeno pragara

Inžinieriui Vytautui Balsiui iš profesinės tarnybos pasitraukus

Vytautas Balsys gimė 1911 m. birželio 26 d. Burbaičių k., Plungės vlsč. Buvo devintas ir paskutinis vaikas šeimoje. Tėvai vertėsi gan gerai — turėjo 80 hektarų ūkį ir vandens malūną, tad visus vaikus galėjo išmokyti.

Vytautas, vyresniojo brolio parengtas į I klasę, 1928 m. baigė valstybinę Plungės gimnaziją. Vasaras praleisdavo ūkyje, kur išmoko ūkio darbų.

1937 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultetą ir gavo diplomuoto skyriaus inžinieriaus laipsnį.

Pirmoji tarnyba — karo apsaugos ministerijos karinių butų valdyboje. Nebūdamas karštas, ten profesinių galimybių nenumatė, tad 1939 m. perėjo dirbti į Kauno miesto savivaldybės statybos skyrių, kurio vedėju buvo inž. J. Dragašius. Vytauto taktas ir gabumai buvo įvertinti — pareigose kilo, iki statybos dalies vedėjo. Karo audrų nublokštą į Dresdeną, dirbo savo profesijoje kaip statybos inžinierius. 1945 m. vasario 14 d. pergyveno baisųjį Dresdeno bombardavimą. Tuo metu mieste buvo apie 750.000 karo pabėgėlių ir apie 650.000 nuolatinių gyventojų. Dresdenas dėl savo baroko bei rokoko stiliaus rūmų ir šventovių buvo puošniausias Vokietijos didmiestis. Bombardavimu metu buvo sugriauta apie 60% viso miesto pastatų ir žuvo apie 250.000 žmonių. Vytautas buvo liudininku tragiškos mirties inž. A. Prapuolenio, jo žmonos ir dukrelės. Jis stebuklingu būdu išliko gyvas. Apdegęs ir pergyvenęs tą pragarą, pasitraukė į Tiuringiją.

1948 m. atvyko į Kanadą, kur vienerius metus dirbo miškuose, o po to persikėlė į Torontą, kur savo specialybėje dirbo 27 metus — pradžioje kaip technikas, o vėliau kaip inžinierius projektuoja. Nuo pat jaunystės dienų Vytautas buvo sporto ir gamtos

mylėtojas. Gimnazijoje aktyviai dalyvavo skautiškoje veikloje, o universitete buvo "Neolithuania" korporacijos nariu.

Kanadoje buvo vienas iš organizatorių PLIAS — Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos, kurioje ėjo įvairias pareigas. Priklausio APEO Ontario profesionalų inžinierių draugijai.

Su dideliu entuziazmu Vytautas įsijungė į Kanados Lietuvių Fondą. Jis buvo vienas pirmųjų to fondo organizatorių: pradžioje dirbo kaip izdininkas, vėliau daugelį metų buvo tarybos bei valdybos pirmininku.

1967 m. spalio 30 d. kartu su inž. P. Leliu ir dr. A. Pacevičiumi pasirašė Kanados federacinę inkorporavimo aktą, pagal kurį KLF gavo labdaringos organizacijos teises.

Vytauto įnašas į KLF yra didelis: savo pareigumu, įgimtu taktu, optimizmu jis padėjo Fondą sementuoti bei išlaikyti pradinį charakterį, jo nepriklausomumą nuo jokios pašalinės įtakos, būtent, kad būtų valdomas tų, kurie sudėjo lėšas.

Išėjusiam inž. Vytautui Balsiui į pensiją linkime ilgus metus likti aktyviu lietuviškoje veikloje.

A. Sandraiva



INŽ. VYTAUTAS BALSYS, Kanados Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Skyrėsi, bet ir vėl susijungė

J. KAIRYS

Taip atsitiko su krikščioniškomis politinėmis grupėmis V. Vokietijoje.

Iki šiol čia parlamentą sudaro keturi politiniai junginiai bei partijos: krikščionių demokratų — CDU, krikščionių socialų — CSU sąjungos, socialdemokratų — SPD ir liberalų — FDP partijos. Kitos nesurenka tiek balsų, kad į jį pravestų savo atstovus.

CDU veikia visuose V. Vokietijos kraštuose, išskyrus Bavariją, o CSU — vien Bavarijoje. SPD ir FDP veikia taip pat visur. Parlamente frakcijų buvo trys: krikščionių sąjunga, socialdemokratų ir liberalų.



ADRIANA JOCYTE iš Argentinos, koncertuojanti šiuo metu Kanados ir JAV lietuvių gyvenvietėse. Ši nuotrauka daryta Detroito

Romantika iš Argentinos

AL. GIMANTAS

Adriana Jocyte, 15 metų amžiaus viešnia iš Argentinos, amerikiečiams ir kanadiečiams lietuviams atvežė malonią atgavą. Pirmasis jos koncertas šiaurinėje, šalčio sukaustytoje Amerikoje, įvyko Mičigano valstijoje ir praėjo įspūdingo pasisekimo nuotaikoje.

Idomus itin žemas Adrianos balsas, jos pačios gitara palydimas, lengvo žanro dainose skambėjo gal kiek ir neįprasta tonacija greičiausiai dėl mūsų ausims kitaip skambančios lietuviškos tarėnos.

Kaikas iš žiūrovų stebėjosi, kad Adrianos dainavimo mokytojai jauni dainininkai leidžia brendimo laikotarpyje taip žemai dainuoti. Ar tai neatsilieps jos balso kultūrai ir charakteriui vokalinio subrendimo metu?

Adriana, sužavėjusi III pasaulio liet. jaunimo kongreso dalyvius ir svečius, S. Amerikoje turės daugiau išleptino skonio ir daugiau reikalaujančių klausytojų auditoriją. Jos nepretenzingai atliekamos dainos eiliniam žiūrovui mielos savo paprastumu, populiariomis melodijomis, nesudėtingu tekstu.

Kruopštus darbas, turint gražius visus kitus duomenis, kaip klausia, balsas ir išvaizda. Adriana teityje gali atnešti visiškai gražią vokalistės ateitį.

Tačiau ir dabar, pradžioje jaunatviško pasisekimo, Adrianos talentas vaizdžiai matyti. Auditorijai jis teikia žiupsnį nostalgijos bei romantikos, atmištos lietuviškai ispaniška tradicija ir ritmu.

Vertindami Adrianos Jocytes ar kitų menininkų iš P. Amerikos gastroles, turėtume neužmiršti, kad ten mūsų tautiečių turimos materialinės galimybės yra labai ribotos ir negali būti lyginamos su mūsų. Tėvams ten tikrai nėra lengva ir talentingiausiajam prieaugliui duoti tokių ar kitokių profesinių išsilavinimą, samdyti mokytojus, siųsti į specialias mokyklas, studijas.

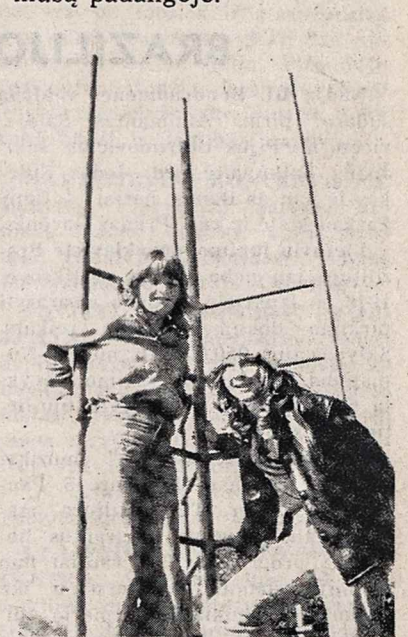
Adrianos atveju pagarba ten-

ka jos tėvams, besistengiantiems savajai dukrai duoti kiek galint geresnį muzikinį išsilavinimą. Nemažą dalį tų visų pastangų ir matome Jocytes koncertuose, kurie kartu priartina mums iki šiol taip nedaug pažįstamą lietuviškąją P. Amerikos dalį.

Savuoju talentu ši jaunuolė puikiai atstovauja savo gyvenamojo krašto lietuviams ir jų meilinimams laimėjimams. Jos pasisekimas yra kartu ir visų Argentinos lietuvių pasisekimas.

Su III jaunimo kongresu prasidėjo nauji tarpkontinentiniai lietuvių ryšiai (pvz. abipusiški lietuvių menininkų pasirodymai) gali būti laikomi labai teigiamu įnašu mūsų bendradarbiavime.

Lietuvių Bendruomenė ir jaunimo sąjunga yra ryžtingi organizatoriai bei vykdytojai naujų ir intensyvesnių tarpusavio ryšių. Amerikiečiai ir kanadiečiai lietuvių turėtų remti šį kultūrinį bendravimą, kuris galėtų būti ypač naudingas mažiau pasiturintioms lietuviškoms šaloms pietiniame kontinente. Po Adrianos lauksime ir daugiau brandžių P. Amerikos kraštų lietuvių menininkų pasirodymų mūsų padangėje.



Brazilijos lietuvaitės prie Sao Paulo — Beatrice Bendoraitytė ir Doris Kuniskytė

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE



PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SANTUOKA RŪMAI

Naujosios Vilniaus santuokų rūmuose ne tik registruojamos jaunavedžių poros, bet ir minimos siūbalingos bei auksinės jungtuvų sukaktys. Neseniai buvo pradedtos ir vardinės iškilmes. Kūdikius atneša vardatėviai, lydimi tėvų, senelių ir prosenelių. Kūdikiams užkabiniami daiktai. A. Belevičiaus sukurti vardiniai atminimo medaliai, tėvams įteikiami gimimo liudijimai. Akmenės rajono Ventos kultūros rūmuose naujasias komunistines tradicijas papildė sužadėtuvių vakaronė, surengta iš karto šešiolikai porų, kurių civilinės santuokos metrikacija buvo numatyta N. Metų išvakarėse. Šią iškilnę suorganizavo liaudies tradicijų taryba, vadovaujama pirm. S. Nagio. Koncertinę programą atliko statybinių medžiagų kombinato savieiklininkai. Liaudies personažams atstovavo Piršlys ir Gaspardinė. Vilniaus Žirmūnų rajone atidaryta speciali vardinų prekių parduotuvė "Gandras", kurioje sutelkti visi reikmenys naujagimiams. Kompartijos kova su religija komunistams, atrodo, atnešė tuštumą, išjungdama religines apeigas. Jis dabar stengiamasi pakeisti naujomis.

SEMINARAS SEKRETORIAMS

Ziemos atostogų proga Kaune buvo surengtas seminaras bendrojo lavinimo, specialiųjų vidurinių ir profesinių technikos mokyklų partinių organizacijų sekretoriams. Pranešimus skaitė: kompartijos centro komiteto mokslo ir mokyimo įstaigų vedėjas J. Aničas — "Mokymo įstaigų pirmųjų partinių organizacijų vaidmens didinimas vykstant 25-tojo sovietų kompartijos suvažiavimo nutarimams", augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo "ministeris" H. Zabulis — "Jaunųjų specialistų rengimo kokybės gerinimo uždaviniai įgyvendinant partijos nutarimus". Apie kompartijos auklėjimo darbo gerinimą bendrojo lavinimo mokyklose kalbėjo švietimo "ministeris" A. Rimkus. Dvi dienas trukusias seminaras buvo perduoti paskutiniai kompartijos nurodymai komunistinio auklėjimo klausimais.

KULTūros VEIKEJAS?

Vilniškės augštesiosios tarybos prezidiumas nusipelnęs kultūros veikėjo garbės vardą sausio 7 d. suteikė Kazimierui Tumėnui. Sovietų Sąjungos ministerių kabineto religijų reikalų tarybos įgaliojimų okupuotoje Lietuvoje, šiam "kultūrininkui" yra patikėtos religinių varžtų vykdymas bei jų priežiūra. "Mažosios Lietuvos kultūros tarybos" eniklopedijos "duomenimis, minėtoji data buvo penkiasdešimties šio politruko gimtadienis. Savo karjerą jis pradėjo 1947-48 m. Šiaulių rajono septynmetės Draugių mokyklos mokytoju, o 1948-49 m. jau buvo paskirtas Kuršėnų gimnazijos I-osios, 1949-56 m. — komjaunimo centro komiteto darbuotoju. Neakivaizdinio būdu 1954 m. baigė pedagoginį Vilniaus

instituta. 1956-58 m. buvo Belvederio piešininkystės technikuo direktorium, 1958-61 m. — Vilkių rajono antruoju kompartijos komiteto sekretorium. Maskvos pasitikejimą K. Tumėnui, atrodo, sutvirtino studijos šio miesto visuomeninių mokslų akademijoje, užbaigtos 1964 m. Po tų partinių studijų jis dabar laikomas ne tik kompartijos darbuotoju, bet ir istoriku, istorijos mokslų kandidatu, rašiusiu apie sovietinio socializmo kūrimą Lietuvoje. Pabaltijo elektrifikacija. Visa ši veikla yra grynai politinė, neturinti nieko bendro su kultūra. Niekas bendro su ja neturi ir dabartinė šio Maskvos išakus vykdančio politruko antireliginė veikla.

NAUJAS "MINISTERIS"

Maskvos propagandai tarnaujantis Vytautas Zenkevičius, dažnas svečias Jungtinės Tautos, nuo 1968 m. buvo laikomas sovietinamos Lietuvos užsienio reikalų "ministerio" pavaduotoju. "Ministerijos" vadove buvo Leokadija Diržinskaitė-Piliūsenko, pastaruoju metu perkelta į augštesiosios tarybos prezidiumą pirm. A. Barkausko pavaduotojo pareigoms. "Gimtąjame Krašte" sausio 6 d. pranešama, kad augštesiosios tarybos prezidiumas naujo užsienio reikalų "ministerio" paskyrė V. Zenkevičių. Iš Ekrūjų šį ministeriją neturi jokios galios, nes visus okupuotos Lietuvos užsienio reikalus tvarko Sovietų Sąjunga.

PIRMIEJI GYVENTOJAI

Viršuliškėse — jauniausiam Vilniaus rajone N. Metus sutiko beveik 2.000 vilniečių, įsikūrusių naujuosiuose pastatuose. Viršuliškių planus yra paruošusi grupė miestų statybos projektavimo specialistų, vadovata neseniai mirusios B. Kasparavičienės. Šiuo metu čia statomi penkių, dešinių ir dvylikos augštų namai, kurių nemažą dalį sujungia naujojo rajono panoramą pajavrinančiais dekoratyviniais intarpais. Vėliau Viršuliškės papuoš šėšiolika augščių pastatai. Naujieji gyvenamieji Vilniaus rajonai prasideda Lazdynais ties Nerimi, eina per Karoliniškes šiaurės vakarų kryptimi. Po Viršuliškių ateis eilė Šeškinė ir jau projektuojamam Santariškių rajonui.

BŪSIMIEJI LAKUNAI

Prienuose veikia jaunųjų lakūnų mokykla, vadovaujama sportinės aviacijos pirmūno Broniaus Oškinio, pasižymėjusio sklandytuvų konstruktoriaus. Eksperimentinė sportinės aviacijos gamykla čia kas mėnesį pagamina po vieną sklandytuvą BK-7 "Lietuva". Mokyklą kiekvieną antardinio pavakare lanko beveik 80 penktų-aštuntų klasių moksleivių, kurie vasarą Pociūnų aerodrome pradės pirmuosius skrydžius Br. Oškinio konstrukcijos mokomuoju sklandytuvu "Zylė". Dėstytojų eilėse yra sklandymo meistrai — Vytautas Pakarskas, Vytautas Šliumba ir Vytautas Sabeckis.

V. Kst.

BRAZILIJOS LIETUVIAI

Naują BL Bendruomenės valdybą sudaro: pirm. Algimantas Saldys, vicepirm. Pijus Butrimavičius, sekr. Joana Satkūnaitė, išd. Jonas Silikas ir Vincas Banys. nariai — Gėnys Zarkauskaitė ir kun. Pranas Gavėnas. Lietuvių jaunimo stovyklavietė Brazilijoje jau nebe sapnas, o tikrovė: 1976 m. lapkričio 29 buvo pasirašyti pirmo dokumentai tuo reikalu. Sklypas turi 250.000 kv. metrų. Numatoma ten įrengti jaunimo stovyklą, senelių namus ir 50 gyventojų lietuvišką kaimą.

Grojančios "Blezingėlės" muzikai 1976 m. lapkričio 29 vakare S. Paulo lietuvių per "TV 2 Cultura" matė įdomią lietuvių imigrantus liečiančią programą. Tai vaizdai nuo pirmųjų šiaurinių namų iki paskutinių penkiasdešimties metų. kpt. J. Čiuvinso pasakalbėjimas su Brana Ribeiro apie lietuvių emigrantus. Programa paruošė anglos Rex Enosleigh. Toje programoje paminėti ir kiti šiame krašte gyvosios imigrantai.

Lietuvių mokyklos mokytoja Liucija Jodelytė ir adv. Pijus Osvaldas Butrimavičius lapkričio 13 sumainė žiedus Sv. Juozapo parapijos šventovėje V. Zelinoje. Apeigas atliko kun. J. Šeškevičius. Didelis draugų ir artimųjų būrys dalyvavo vaišėse po jungtuvų, sveikino jaunavedžius.

Volta Redonda miesto jaunųjų pianistų konkurse premiją teko Jonei Žaidytei, Jono Žaidžio ir Elisos de

Carvalho dukrai. Konkurso koncertas įvyko 1976 m. spalio 27 Escola Nacional de Musica (Rio de Janeiro) patalpose.

Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybą sudaro: Arnoldas Zizas, pirm., Silvija Benčoraitytė — vicepirm., Aleksandras Valavičius — sekr., Živilė Jūraitytė — sekretorė korespondencijai su užsieniu, Mauricijus Bendoraitis — išd., Lydija Rubliauskaitė — sekretorė S. Paulo jaunimo reikalams, Leonice Rubliauskaitė — liuanistinių reikalų vedėja, Janete Nikitinaitė — sekretorė. Nancy Narbutaitė — ryšiams su vietos jaunimu: nariai: Elena Bareišytė, Robertas Saldys ir Klaudijus Butkus.

"Palangos" skautų ir skaučių vietos 1976 m. lapkričio 6 d. paminėję lietuvių skautų įsteigimo šventę. Vieneto vadovė — Eugenija Bacevičienė. Ta proga įžodį davė trys vilkiukai, trys paukštytės, vienas skautas ir keliolika skaučių.

Visa Brazilijos lietuvių kolonija liūdi estų konsulo dr. F. Sauko. Jis po ilgos ir sunkios ligos mirė S. Paulo 1976 m. gruodžio 29 d. Atsišveikinimo žodį lietuvių vardu tarė kpt. J. Čiuvinas ir kun. P. Gavėnas. Dr. Ferdinandas Saukas buvo didelis lietuvių draugas, estų konsulo patalpose rinkdavosi baltiečių komitetas posėdžiams Jo mirtis yra didelis smūgis ne tik estų kolonijai, bet ir lietuviams, ir lietuviams.

Alf. D. Petraitis



"Palangos" skautų ir skaučių vieneto skiltininkų kursų dalyviai netoli Sao Paulo, Brazilijoje, 1976. XII. 19. Antra iš kairės — vieneto vadovė Eugenija Bacevičienė

Nuotr. A. Saulaičio



Ročesterio liuanistinės mokyklos mokinės Vandos Frankienės vaidinime "Vaikiukai aviniukai" atlikusios Snaigijų šokį, paruoštą Rasos Kroktytės. Vaidinimą režisavo Aldona Kiršteinienė



HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES ŠVENTE bus vasario 13 d. šia tvarka: 11 v.r. iškilmingos pamaldos parapijos šventovėje (organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis); 4 v.p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoje (King St. E. ir Melrose) iškilmingas minėjimo aktas. Paskaitą skaitys PLJS pirm. Gabija Juozapavičiūtė, o meninę programą dalį atliks Hamiltono mergaičių choras "Aidas", tautinių šokių grupė "Gyvataras", neseniai iš Lietuvos atvykusi smuikinkė D. Pomerancaitė. Mazurkevičienė, jos vyras smuikinkas Juri ir akcnp. J. Govėdas. Prie įėjimo bus renkamos aukos išlaidoms padengti. Visų lietuvių pareiga šventėje dalyvauti.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba APYLINKES VALDYBOS pirm. Kazimieras Deksnys ir vicepirm. Marijus Gudinskas rudenį turėjo progą aplankyti McMasterio universiteto ligoninę, kur matė įvairias priemones, kurias jie naudoja apsaugoti žmonėms nuo paralyžiaus (krešulio). Juos informavo Hamiltono apylinkės širdies fono pirm. ninkai, kurie aprodė ligoninę ir paprašė, kad lietuviai prisidėtų prie jų vajuos vasario mėnesį. Kaip ir pernai bus progos per mūsų Vasario 16 minėjimą paremti vieną iš svarbiausių medicinos organizacijų. Parodykime sveikintuoms, kad mes galvojame ne tik apie save, prisidėkime ir prie šio bendro tikslo.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba "SIRVINTOS" IR "NEMUNO" tuntu žiemos iškyla bus sekmadienį, sausio 30 d. Autobusas nuo Jauni-

mo Centro išvažiuos 1.30 v.p.p. Jaunimas pasima savo pačiūzas ir rogetas. Reikia šiltai apsirengti. Autobusas sugrįš į parapijos salę maždaug 5.30 v.p.p. Ten bus jaunimui linksdavakaris iki 8.30 v.v. Abu tun-tai kviečia visa Hamiltono jaunimą dalyvauti iškyloje ir linksdavakaryje. Iki pasimatymo! Tuntininkai

VASARIO 16 GIMNAZIJAI Vokietijoje remti būrelio nariai sumokėjo įnašus už 1977 m. pirmą pusmetį po \$6: P. Lesevičius, A. Mingėla, T. Mureika, I. Varnas; už 1977 m. po \$12: P. Bulkė, J. Didžbalis, dr. A. Gailius, B. Grajauskas, I. Jakimavičiūtė, A. Jasimas, J. Jasimienė, M. Juodis, St. Kačinskas, J. Krištolaitis, dr. V. Kvedaras, Vl. Kybartas, P. Latauskas, E. Lengnikas, E. Lengnikienė, J. Liaugminas, A. Liaukus, J. Mikšys, V. Miškinis, V. Narkevičius, A. Patamsis, M. Repėka, R. Rimkevičienė, P. Sakalas, L. Skripkūnas, A. Stasevičius, J. Stonkus (102 Ontario Ave.), A. Šilinskis, prel. dr. J. Tadarauškas, J. Tarvydas, J. Valevičius, dr. B. Viudigiris; \$13: Alf. Kybartas; \$15: J. Astar, L. Bacevičius, St. Dalius, P. Jankus, V. Leparskas, Z. Pulianauskas, SLA 72 kuopa Hamiltono, J. Svila, A. Tėvelis; \$20: A. Buinys, B. Grinius, E. Kronienė, K. Mikšys, E. Sakavičienė, dr. O. Valaitienė, J. Valaitis Mirė Jonas Bulionis, kuris išbuvo nariu-rėmėju 10½ metų.

Nuo sausio 1 d. i rėmėjus įsijungė K. Mileris ir P. Vaitonis, kurie sumokėjo už visus metus po \$12. Dabar šį dvigubą rėmėjų būrį sudaro 55 nariai.



Žymieji smuikinkai Danutė Pomerancaitė-Mazurkevičienė ir Juri Mazurkevičius dalyvaus Vasario 16 minėjime Hamiltono vasario 13 d. ir atliks dalį meninės programos

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skonestai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai — ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val.

Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniai uždaryta. Nemokama gynyba ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pinynas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$8.000.000.

MOKAME UČA: depozitus (P.C.A.) 6% santaupas 8% term. depozitus 1 m. 9%

IMAME UČ: asmenines paskolas 12% nekiln. turto pask. 10½%



LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB KRAŠTO VALDYBA Vasario 16 šventei gali parūpinti dviejų radijo programų įrašus anglų kalba. Kiekvienos programos ilgis — 30 minučių. Vieną jų paruošė T. Gečienė ir Ch. Zerr, kita — D. Kezėnė ir A. Mažeika. Norintieji gauti šias programas kreipiasi į JAV LB krašto valdybą, 708 Custis Rd., Glenside, Pa. 19038, USA.

ČIKAGOS UNIVERSITETE pasitarimą žmogaus teisių klausimu, susietą su Helsinkio konferencijos paragrafų vykdymu, surengė tarptinkinė koalicija Sovietų Sąjungos žydams gelbėti, vadovaujama katalikės seselės Ann Gillen. Pagrindinis dėmesys teko žmogaus teisių lauzymui Sovietų Sąjungoje. Kalbėtojų eilėse buvo JAV kongreso atstovs kun. R. Drinan, SJ, senatorius Ch. Percy, kiti žymūs asmenys ir Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos vadovas kun. K. Pugevičius. Pastarasis, supažindinęs dalyvius su sovietine Lietuvos okupacija, trėmimais į Sibirą, nuolatinių tikinčiųjų persekiojimu, žmogaus teisių paneigimu Baltijos šalyse, pabrėžė, kad lietuviai šioje kovoje turėtų siekti bendradarbiavimo su žydais. Tam betgi trūkdo šiuo metu pradedama baltiečių, ukrainiečių bei kitų tautybių vadinamųjų karo nusikaltėlių medžioklė, kurioje žmonės puolami be jokio įrodymų. Kun. K. Pugevičius taipgi nenorėjo sutikti su teigimu, kad Sov. Sąjungoje skaudžiausiai persekiojami žydai, nes kencia ir kitų tautybių bei religijų žmonės. Jis taipgi priminė auditorijai, kurios pusė buvo žydai, kad jų reikalams tarnauja katalikė vienuolė A. Gillen, vadovaujama tarptinkinesnei kolicijai sovietų žydams ginti. Tuo tarpu katalikai tokios talkos nesulaukia. Pasak kun. K. Pugevičiaus, jeigu žydai jaučiasi nukentėję nuo krikščionių, tai ir krikščionys turi skaudžių praeities prisiminimų. Geriausia būtų, kad ir žydai, ir krikščionys, ginami savuosius politinius kalinius Sov. Sąjungoje, imtųsi bendrų žygių. Koalicijos vadovė seselė A. Gillen jau seniai visus informuoja apie Nijolės Sadūnaitės likimą.

St. J. Dalius, būrelio vadovas

KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" užbaigė 1976 m. su \$8-186.265,82 balansu. Prieaugis — virš vieno milijono dol. Nariams duota asmeninių paskolų \$461.397, nekilnojamo turto \$6.513.069. Nariai turi šeri saskaitoje \$9.315, indėlių — \$934.921, santaupų — \$3.088.463, terminuotų indėlių — \$3.456.000, registruotų pensijų taupymo plane — \$353.611, 1976 m. gruodžio 31 d. visiems nariams buvo prirašyti prie indėlių saskaitų nuosimniai, kurių per tuos metus buvo \$586.548. Už indėlius buvo išmokėta 6%, santaupas — 8,5%, terminuotus indėlius — 9,5% ir registruotų pensijų planą — 9,5%.

"Talkos" valdyba susirinko mėnesinio posėdžio sausio 15 d. pirma karta po valdybos pirm. Jono Bulionio mirties. Jo atminimas buvo pagerbtas susikaupimo minute. Valdybos vicepirm. Vytautas Leparskas, perėmęs pirmininko pareigas, pasveikino naujai į valdybą pakviestą Juozą Krištolaitį. Pastarasis yra senas "Talkos" narys, aktyvus visuomenininkas, buvęs apylinkės valdybos pirmininkas, tad jo išjungi-mas į "Talkos" valdybą visųpasiškai bus naudingas. Jis eis valdybos nario pareigas iki metinio narių susirinkimo, kuris įvyks vasario 27, sekmadienį. Kredito komitetas per 1976 m. gruodžio mėn. leido išduoti naujų paskolų \$66.990.00. Valdyba nutarė nuo š.m. sausio 1 d. pakeisti nuosimniais: mokėti už indėlius 6% su nemokamu čekių rašymu, santaupas — 8%, terminuotus indėlius — 9%, registruotų pensijų planą — 8,5%, duoti asmenines paskolas — 12%, nekilnojamo turto — 10,5%. Taipogi nutarta paskirti vienkartinę auką po \$100 "T. Žiburiams" ir "N. Lietuvai". St. Dalius

St. Catharines, Ont. FEDERACINIO PARLAMENTO narys G. Parent atsiųstame pavergtų tautų org-jos pirmininkui laiške rašo: "Tikrai buvo malonu dalyvauti jūsų surengtose diskusijose 1976 m. gruodžio 28 d. Pasikeitimas nuomonėmis su organizacijos atstovais man buvo labai naudingas informacinio atžvilgiu. Dėkoju už pakvietimą ir tikinusi vėl būti pakviestas sekančiam tokiam atvejui."

KULTūros BEI PRAMOGŲ ministeris Robert Welch taip pat atsiuntė laiška: "Šiais metais, kaip jau žinote, dalyvauti pavergtų tautų diskusijose negalėjau, tačiau būsiu daugiau negu patenkintas galėdamas iš anksto susitarti dėl dalyvavimo sekančia tokia proga."

Vienas kitas iš vietinių žymesnių Kanados politikų irgi pareiškė norą atvykti būti pakviesti į tokias diskusijas. Visa tai reiškia, kad pavergtų tautų organizacija St. Catharines mieste, kuris yra pavadintas tautybių sostine Kanadoje, jau turi tvirtus politinius pagrindus. Jei lietuvių bendruomenės parodytų iniciatyvos įsteigti tokias organizacijas visoje Kanadoje, be abejonės, pavergtųjų balsas galėtų turėti didesnį įtakos ir Otavoje. Kor.

LABAI GRAŽIAI praėjo Klaipėdos atvadavimo minėjimas, sutraukęs pilną salę žmonių iš visų Niagaros vietovių ir Buffalo. Minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis, po kurių paskaita-referatą skaitė Povilo Lukšio šaulių kuopos pirm. Adolfas Šetikas. Buvo parodytas brolių Motuzy prieš 40 metų pagamintas pusiau spalvinis garsinis filmas "Laisvoji Lietuva". Jis žiūrovams padarė nepaprastai malonų įspūdį. Kaip veidrodėje buvo matyti tų laikų Lietuvą. Tos Lietuvos, nemachišiusiems jaunuoliams ir jaunulėms, o tokių salėje buvo nemaža, filmas buvo tikrai maloni staigmena. Šis filmą reikėtų dar kartą pamatyti visiems lietuviams, ypač jaunimui. Ačiū šauliams ir jų sumaniam pirmininkui! Kor.

LA NACION SEIMA sukūrė Jonas Kalvelis ir Janina Mikalonytė. Aušros Vartų parapijos šventovėje jų santuoka palaimino kun. A. Steigvilas, giedant Sv. Cecilijos chorui. Vestuvių vaišės įvyko jaunuosios tėvelių namuose.

QUILMES Miesto tarptautiniame alaus šventės festivalyje dalyvavo Argentinos Lietuvių Centro tautinių šokių ansamblis su vadovu J. Puliku iš Buenos Aires. Festivalio pajamos buvo skirtos Quilmes miesto ligoninei.

"LA NACION" LAIKRASTIS pasiskelbė Buenos Aires "Colon" teatro sekančio sezono programa, kurioje yra įtrauktas ir vilnietis tenoras Virgilijus Noreika. Rudenį jis dainuos P. Caikovskio "Eugenijaus Oneginio" operos spektaklyje, atlikdamas Lenskio vaidmenį. Siame teatre yra dainavę ir Kipras Petrauskas, o V. Noreika yra jo mokinys.

Brazilija

"PALANGOS" VIENETO skautai ir skautės, vadovaujami Eugenijos Bacevičienės, vieną savaitę stovyklavo pajūryje netoli nuo Sao Paulo. Ši vieneta prieš ketverius metus įsteigė kun. H. Sulcas, SDB. Stovykloje dalyvavo 40 skautų ir skaučių. Didžioji jų dalis lanko lituanistinę mokyklą, soka "Rūtėlės" grupėje.

DR. FERDINANDAS SAUKAS, Estijos konsulas Brazilijoje, po ilgos ligos mirė 1976 m. gruodžio 29 d. Sao Paulo mieste. Jo laidotuvas Campo Grande kapinėse dalyvavo estų kolonija, gausūs lietuviai ir latviai, lenkų, vengrų, korejiečių atstovai, oficiali "Pro Liberdade" organizacijos delegacija. "Mūsų Lietuvos" savaitraštyje užuojautos vėlionies šeimai ir eizams paskelbė baltiečių komitetas, Brazilijos Lietuvių

Bendruomenė, "Tarptautinio Fronto prieš Komunizmą" vardu — Meldutis Laupinaitis.

Urugvajus

LIETUVOS ATSTOVAS ANATOLIUS GRISONAS mirė š.m. sausio 1 d. Montevideo mieste, sulaukęs 74 metų amžiaus (gimęs Ukrainoje). Diplomatinę tarnybą buvo pradėjęs 1930 m. Lietuvos konsulate Buenos Aires, Argentinoje, raštingu, konsulinio skyriaus vedėju. Konsulatas, persiorganizavo į pasitintybę, vėliau buvo perkeltas į Urugvajaus sostinę Montevideo. Po ministerio dr. K. Gražinio mirties buvo paskirtas Lietuvos atstovu su pasitintybės reikalų vedėjo titulu. Velionis taipgi buvo muzikos mokytojas ir dainininkas, 1929 m. baigęs Klaipėdos konservatoriją. Gyvendamas Argentinoje, režisavo dramas, operetas, dainuodavo solo ir kvartetuose. Palaidotas sausio 2 d. Montevideo priemiesčio Cerro kapinėse.

SESTOJO P. AMERIKOS LIETUVIU KONGRESO rengėjų komiteta sudaro: pirm. V. Dorelis, vicepirm. dr. A. Stanevičius, I sekr. dr. L. Dutkaitė-Giffoni, II sekr. kun. J. Giedrys, I išd. E. Dutka, II išd. J. Mockevičius, ryšininkas su valdžios pareigūnais Pr. Dobilevičius, narė M. Mockevičienė. Komitetui savo paramą buvo pažadėjęs ir Lietuvos atstovas A. Grisonas, prieš mirtį supažindinęs Urugvajaus valdines įstaigas su planuojamų kongresu ir rengėjų komiteta.

MONTEVIDEO LIETUVIAI vėl išleido naują plokštelę "Jauna naktis", kuriai įrašai yra gauti iš okupuotos Lietuvos. Aplanką nupiešė dr. A. Stanevičius Plokštelėje — 12 pramoginių dainų: "Motinos rauda", "Beng! Beng!", "Zadėjau juoktis", "Atsiliėpk dainoj", "Čigonų berniukas", "Jauna naktis", "Mylėk ir lauk", "Laiveliai", "Gal ir teks", "Tik rytoj", "Vėl švieski", "Sudie, mama!" Kaina nepažymėta.

Australija

LIETUVIU SKAUTU SĄJUNGOS Australijos rajono vadijos ir VI tautinės stovyklos rengėjų pasitarimas įvyko Melburne Australijos Lietuvių Dienų proga. Pasitarimui vadovavo tautinės stovyklos rengėjų komiteto pirm. ps. H. Antanaitis, kalbėjo naujasis rajono vadas v.s. A. Mauragis. Išsklausus keletą pranešimų, padaryta išvada, kad ruošos darbai vyksta sėkmingai, tik dar trūksta daug lėšų. Šeštajai tautinei stovyklai, kurioje 1978 m. bus paminėtos lietuviškosios skautijos šešiasdešimtmetis, pirmą kartą yra gauta Australijos Skautų Sąjungos Gilwell stovyklavietė prie Melburno. Lig šiol ji niekam nebuvo nuomojama — lietuviams padaryta pirmoji išimtis s. VI. Stasiliūno dėka, nes jis yra geras stovyklavietės administratoriaus bičiulis. Akademinio Skautų Sąjūdžio Adelaidės skyrius paskelbė prozos veikalo konkursą Australijos lietuvių rašytojams bei mėgėjams. Laukiama novelių, apysakų ar atsiminimų. Premijai numatyta 500 australiškų dolerių, bet ji gali būti ir nepaskirta, jeigu nebūtų rasta premijuotimo veikalo. Laimėtojų premija bus įteikta VI tautinėje stovykloje 1978 m. pradžioje.

Britanija

LONDONO LIETUVIU NAMUOSE vasario 5 d. įvyks nepaprastas D. Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovų suvažiavimas. Pagrindinis dėmesys teks įstatų pakeitimo patvirtinimui ir patikėtinų akto priėmimui bei rinkimams.

BRADFORDO LIETUVIAI Kučias šventė "Vyčio" klube, pasikvietę svečių anglų. Stalus palaimino kapelionas kun. J. Kuzmickis. Kalėdinėm temom kalbėjo klubo pirm. St. Gėryba, kultūrinio reikalų vadovas J. Adomonis, kun. J. Kuzmickis, A. Bučys ir J. Zalyš. Bernelių Mišias po vakarienes kitame kambaryje atnė savo kun. J. Kuzmickis, giedant vyrų chorėliui. Kalėdiname pamokslė pabrėžė viltingą gyvenimą, Viešpaties ir žmonių meilę.

Lenkija

INFORMACIJA APIE IPOLITĄ UZKURNI, liaudies skulptorių, su jo nuotrauka prie skulptūrų paskelbė laikraštis "Głos Wyrzeza" 1976 m. gruodžio 10 d. Jo skulptūrų paroda Torunėje ir kitoje vietovėje surengė Sovietų Sąjungos ir Lenkijos Bičiulių Draugija. Pasak lenkų laikraščio, I. Užkurnys yra stalius, dirbantis vienoje Vilniaus imonėje. Skulptūrą pradėjęs domėtis 1960 m. ir jau 1965 m. dalyvavęs parodoje, o vėliau savo parodas surengęs daugelyje R. Europos miestų. Šiam 50 metų amžiaus skulptoriui būdingas jo kūrinių lengvumas. Jiems jis dažniausiai pasirenka ažuolo medį, labiausiai mėgsta istorines ir legendines temas. Kuria mažas statulėles, bet nevengia ir didelių. Ptv. vienas jo kūrinių vaizduoja 32 lietuvių nužudymą Abingloje, o jo didelių figūrų M. K. Čiurlioniui pagerbti yra prie Druskininkų. Čia, atrodo, turimas galvoje "Čiurlionio kelias", už kurio stogastulpis ir figūros I. Užkurnys su kitais liaudies meistrais — S. Riabaus, S. Karanaukus, J. Paulausku ir V. Jaručiu — laimėjo meno saviėiklai skirtą pirmąją kultūros ministerijos premiją 1976 m.

Velionis aktorius Barauskas tebekalba

Leono Barausko aktorinės kūrybos įrašai ilgo grojimo plokštelėje, išleistoje 1976 metais Čikagoje

Yra turbūt pasaulyje šimtai knygų įvairiomis kalbomis, kuriose teatro žmonės aprašo savo darbo patirtį. Net jų atsiminimų knygų pavadinimai dažnai panašūs: "Gyvenimas scenoje", "Aktorius dalia", "Teatras ir gyvenimas" ir t.t. Kažin, ar tokios memuarinės rašijos susilauksim kada išeivijoj? Gal? Gal monografiją apie kokį vienetą? Kodėl gi ne? Juk atidžiau pažvelgus, aktorius darbas išeivijoj iš esmės ne kuo skirtingas nuo darbo scenoje "normaliose" sąlygose. Bent kol prasimušama. Gal reikalaujantis dar didesnio tikėjimo savo pašaukimu, kultūrine teatro misija.

Kaip bebūtų, visuose kraštuose teatro kolektyvams būtinas atsinaujinimas. Bent kas dešimt metų tenka pakeisti aktorių sudėtį, repertuarą, persvarstyti santykius su publika, rasti naujus kontaktus su žiūrovais. Tie pat dėsniai galioja ir paskiriems individams. Aktoriai privalo irgi judėti, keisti darbo aplinką, kolegų ir draugų ratelį, kitaip jų laukia stabarėjimas. Išeivijos aktoriams atveju skirtumas yra tas, kad gyvenimo sąlygos tik paspartino tą kaitą. Pats gyvenimas atsiojo pelus nuo grūdų.

Amžių būvyje visuomenė įvairiai žvelgė į aktorius profesiją. Graikai gerbė, romėnai niekino. O esmėje aktorius darbas gerokai paprastas. Aktorius — tai žmogus, kuris savo judesiais, balso išraiška, jausmais ir vidiniu tūriu, savo sugebėjimu apvaldyti vaidybinių techniką pasirodo publikai, kuriai jis trokšta perteikti tam tikrus pergyvenimus. Publikai, kurią jis gerbia. Nei daugiau, nei mažiau. Vaidinti tai reiškia išpažinti savo tikėjimą, kad esama dalykų, jausmų, kurie jungia visus žmones. Tiesa, dažnai sakoma, kad tas ar anas gimęs aktorium, kad jis nešiojasi teatrą "savo kraujuje". Nevisi su tuo sutiks.

Žymus prancūzų režisiorius Marcel Maréchal, perėjęs labai sudėtingą gyvenimo kelią, kitaip žvelgia į vadinamąjį "pašaukimą". "Niekas negimsta aktorium", — sako jis. — Juo pasidarai per darbą, prakaitą, kovą su savim pačiu". Jis su pagarbą mini garsaus Charles Dullin, kuris buvo jo mokytoju (kaip ir mūsų J. Miltinio), žodžius:

Norit eikiti į paskaitas, norit neikit, elkitės kaip tinkami, bet svarbiausia — vaidinkit, vaidinkit, vaidinkit! Betkur, betkada, betkaip, su betkuo, bet vaidinkit, praktikuokit savo meną, užuot ausinę burnas apie teorijas ir tautiže!

Nežinia ar aktorius Leonas Barauskas bus girdėjęs šį patarimą, bet jis vykdė jį beveik paradižiui. Pradėjęs savo aktorinę karjerą Telšiu teatre (su pagarbą minės Ip. Tvirbutą, vėliau rinks jam padėti aukas), jis entuziastingai prisidėdavo prie kiekvienos pastangos puoselėti išeivijoj teatrą. Tiesa, jis nepaliko jokių užrašų, jokio dienoraščio. Nieko, kas apskytų šviesius ir niūrius jo darbo momentus. Ir galia. Liko tik jo vaidmenų įrašai Montrealio lietuvių teatro išleistose plokštelėse —

lėšė — "Baltaragio malūne", "Milžino paunksmėje". Liko pluoštai nuotraukų. Liko jo balso skambesys mūsų atmintyje... Skaidrių akimirkų prisiminimai, kai jis interpretavo Vaičiulaičio "Uodą", J. Marcinkevičiaus Metraštininką, kai skaitė Donelaičių ar Sruogos memuarinės rašijos susilauksim kada išeivijoj? Gal? Gal monografiją apie kokį vienetą? Kodėl gi ne? Juk atidžiau pažvelgus, aktorius darbas išeivijoj iš esmės ne kuo skirtingas nuo darbo scenoje "normaliose" sąlygose. Bent kol prasimušama. Gal reikalaujantis dar didesnio tikėjimo savo pašaukimu, kultūrine teatro misija.

Leistina turėti skirtingų nuomonių apie aplanko piešinį (mūsų mąnymu, pernelyg banalų, "guliverišką"), bet visumoj leidinio apipavidalinimas yra be priekaištų. Redaktoriai nepasišykstę jo iliustracijų, vaizdžiai nusakantių akt. L. Barausko nuotiekio etapus. Nemažiau rūpestingai jie surinko artimiausios vėlionės pažinusių žmonių liudijimus. Gal momento poveikyje teikė išskirtiną reikšmę atsiveikinimo žodžiams, tartiems eilėraščių ar nekrologo forma. Iš visų jų ausioja gili pagarbą L. Barausko asmenybei. Ne vien kaip "ponui su sodriu balsu" bei "oficialiam kalbėtoju" įvairių Čikagos renginių proga, bet taip pat ir užvis labiau kaip žmogui.

Sunku būtų ką naujo prie jų pridėti, kuo papildyti tuos liudijimus, nors šias eilutes rašančiam ir teko dažnai susitikti su L. Barausku, pažinti jo nuosirdumą, atvirumą, švelnumą, kai jis gyveno Montrealyje. Bet tai buvo jo formavimosi metai. Daug kas dar buvo nesuprantama jo elgsenai: nepasitikėjimas savimi, pernelyg pabrėžiamas žemaitiškumas (visi žinom kokie gali būti nuobodūs žemaičiai, kai rodo savo separatizmą), skrupulių vaidinti kaikiuriuos vaidmenis, tarsi tai darydamas išduotų savo asmeninius pasaulėžiūrinius įsitikinimus. Nemažiau būta naivumo ir jo santykiuose su literatūra. Esu pvz. jį užgavęs, kad prunkštėliau jam deklamuoju, itin pakiliai, su patosu toki komišką ketureilį:

Po žilvičiais "dies irae" kranke kuosos,
Du seneliai po žilvičiais, du seni
Savo grabui rinko lentą baltą
uosio
Sau laimingo myrio Dieva
melsdami

Nelengva buvo Leviui išaiškinti, kodėl man pasirodė juokingom tos lotyniškai kvarkiančios kuosos ir "seni" seneliai lentpjūvė čipinėjantys lentas, nusnekę apie kažkokį "myrį" (koks klaidus žodis!). Visa tai praeitis, ir būtų galima tą incidentą užmiršti, kaip kad tikriausiai jį buvo užmiršęs a.a. Barauskas. Jeigu jį prisimenu, tai todėl, kad klausydamas plokštelės jauti (ir tai įstabiausias dalykas), kaip nuo to laiko Barausko toli pažengta laisvėjimo, savojo "as" atradimo keliu. Kaip jo kantriai dirbta, mokytasi, įieškota. Kaip jo susivokta, kad eilėraščių skambams — dar neviskas. Pagaliau, kaip jo sugebėta suderinti paklusnumą

režisoriaus valiai su noru plėsti valdas šaliniais savo aktorinės autonomijos.

Sia prasme plokštelė tikrai atskleidžia nebgliau už betkokį autobiografinį rašinį jo įieškėjimus ir pokėlius. Pirmąją jos dalį sudaro išimtinai ištraukos iš įvairių Dariaus Lapinsko "multimedia" pastatymų, kuriuose naudotasi Barausko balso medžiaga daugiau ar mažiau kaip muzikinio instrumentu. Tai operos "Lokys" uvertiūra, "Vivos plango", "Cantata declamata" fragmentas, "Jūratis ir Kastyčio" baleto fragmentas... Mišrainės, kuriose taip pat praskamba simfoninis orkestras, kalbantis jaunimo choras, įvairūs solistai (E. Vilutienė, A. Stempušienė, S. Baras). Neturėjusiems galimybės dalyvauti tuose grandioziniuose renginiuose yra proga su jais susitikti jo iliustracijų, vaizdžiai nusakantių akt. L. Barausko nuotiekio etapus. Nemažiau rūpestingai jie surinko artimiausios vėlionės pažinusių žmonių liudijimus. Gal momento poveikyje teikė išskirtiną reikšmę atsiveikinimo žodžiams, tartiems eilėraščių ar nekrologo forma. Iš visų jų ausioja gili pagarbą L. Barausko asmenybei. Ne vien kaip "ponui su sodriu balsu" bei "oficialiam kalbėtoju" įvairių Čikagos renginių proga, bet taip pat ir užvis labiau kaip žmogui.

Sunku būtų ką naujo prie jų pridėti, kuo papildyti tuos liudijimus, nors šias eilutes rašančiam ir teko dažnai susitikti su L. Barausku, pažinti jo nuosirdumą, atvirumą, švelnumą, kai jis gyveno Montrealyje. Bet tai buvo jo formavimosi metai. Daug kas dar buvo nesuprantama jo elgsenai: nepasitikėjimas savimi, pernelyg pabrėžiamas žemaitiškumas (visi žinom kokie gali būti nuobodūs žemaičiai, kai rodo savo separatizmą), skrupulių vaidinti kaikiuriuos vaidmenis, tarsi tai darydamas išduotų savo asmeninius pasaulėžiūrinius įsitikinimus. Nemažiau būta naivumo ir jo santykiuose su literatūra. Esu pvz. jį užgavęs, kad prunkštėliau jam deklamuoju, itin pakiliai, su patosu toki komišką ketureilį:

Po žilvičiais "dies irae" kranke kuosos,
Du seneliai po žilvičiais, du seni
Savo grabui rinko lentą baltą
uosio
Sau laimingo myrio Dieva
melsdami

Nelengva buvo Leviui išaiškinti, kodėl man pasirodė juokingom tos lotyniškai kvarkiančios kuosos ir "seni" seneliai lentpjūvė čipinėjantys lentas, nusnekę apie kažkokį "myrį" (koks klaidus žodis!). Visa tai praeitis, ir būtų galima tą incidentą užmiršti, kaip kad tikriausiai jį buvo užmiršęs a.a. Barauskas. Jeigu jį prisimenu, tai todėl, kad klausydamas plokštelės jauti (ir tai įstabiausias dalykas), kaip nuo to laiko Barausko toli pažengta laisvėjimo, savojo "as" atradimo keliu. Kaip jo kantriai dirbta, mokytasi, įieškota. Kaip jo susivokta, kad eilėraščių skambams — dar neviskas. Pagaliau, kaip jo sugebėta suderinti paklusnumą

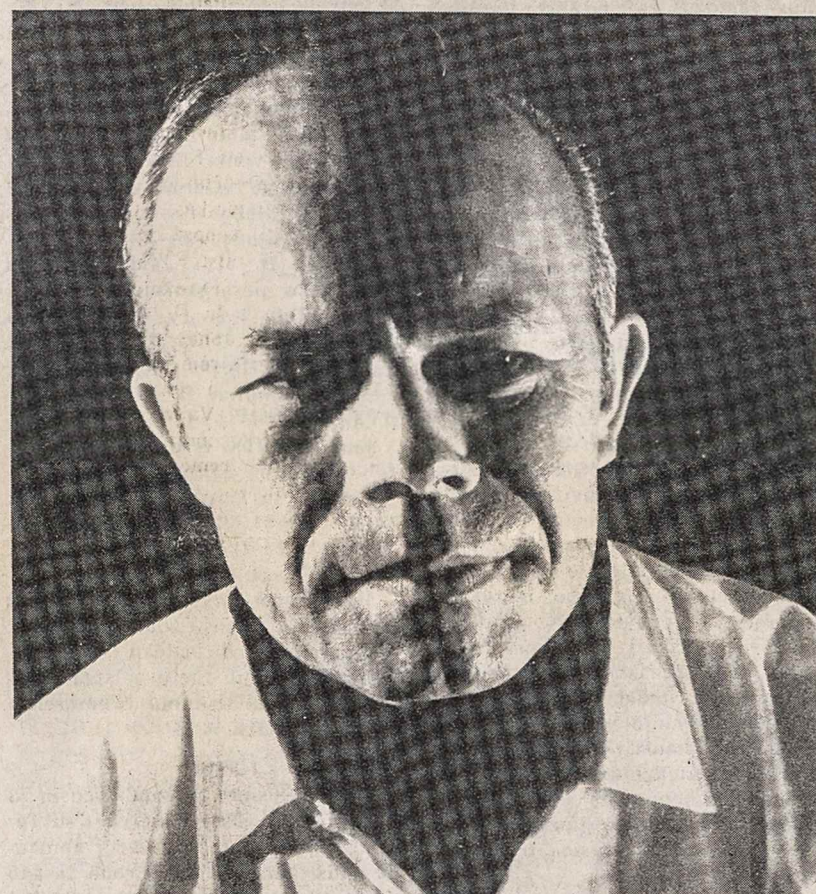
apie tris "dornius", yra neatskiriama jo dalis. Ir interpretuoja Barauskas tuos dalykus meistriškai. Retas klausytojas nesusilaikys neprunkštęs, klausydamasis "Najiesi — nedaktousi". Taip nuostabiai Barauskas įveda klausytojus į pasakišką pasaulį, taip sukuria iliuziją, kad jaučiamės tarsi vaikigaliai sutūpę aplink senį pasakorių.

Tai gyva mūsų atminimuose, mūsų sapnuose Lietuva. Visi antrojo plokštelės pusę įrašyti dalykėliai turi tą pačią jungtį — tėvynės ilgesį. Skaistų Lietuvos skliautą. Nušvitusi žmogaus dėka, kuriam tas regėjimas niekad nebuvo išblėses ir kuris jį atrado kitų lietuvių poetų vizijoje. Artimų jam savo dvasiniu vidum, paprastų žmonių paprastuose žodžiuose. Vlado Slaito ir Jono Meko lyrikoj. Kas paskatino Barauską imtis šių tekstų, nežinia. Viena tik aišku, nėra tai populiarūs, plačiai deklamuojami tekstai. Bet jis skaitė juos kaip Braille raštą, palytėdamas kiekvieną kaurburėlį. Įsijausdamas į kiekvieną žodį, kiekvieną pauzę. Jo interpretuojamas J. Meko eilėraštis "Aš — lietuviškas žemdirbys" sužerį visomis varšomis, visu lyriškumu. Taip aktorius pripildo jį gyvybe, įkaitinta iki raudonumo. Jau vien dėl tos vienos įvyjos plokštelės verta įsigyti.

Keista kartais mūsų galvose! Kai aktorius būna apdovano-

notas gražiu balsu, gražia išvaizda, neiškenčiamai nepasake: "Kaip gaila, kad jis ne kino aktorius! Kokia būtų žvaigždė!" Mums tačiau niekad nešauna į galvą mintis prieiti prie tapytų ir tēkšti jam: "Jūs puikus dailininkas. Koks būtų iš jūsų puikus fotografas!" Barausko atveju mes dažnai elgėmės panašiai. Vis pabrėždavom jo balso tembro grožį, užmiršdami, kad jis pirmoji vietoj yra žmogus, kuris turi ir nori mums kažką pasakyti. Sia prasme plokštelė yra daugiau nei žmogaus balso įrašas, nei Bel Cantto gražiava, o kažkas daugiau. Sakykume testamentas. Tas terminas čia neperstiprus. Kai kalbaisi jos, kai girdi Barauską, tariantį "Aš lietuviškas žemdirbys", negali sakyti: "Ja, ja, turėjo tas žmogus kažkada gražų balsą". Joje girdi ne balsą, bet žmogų. Žmogų, norėjusi pirmoji vietoj praskaidrinti tavo būitį. Didelio duosnios širdies talento, žmogų savamokslį. Kaip kiekvienam tikram aktoriui taip ir Barauskui teatras buvo buities prasmė. Jam vaidinti reikė ne grožėtis savim pačiu, bet būti savim pačiu — lietuviu ir žmogui.

LEONAS BARAUSKAS. Ilgo grojimo plokštelė. Redagavo Darius Lapinskas. Dailės apipavidalinimas — Zitos Sodeikienės. Išleido Dana Barauskienė ir Leono Barausko plokštelės fondas. Spaudė M. Morkūno spaustuė. Čikaga, 1976 m.



Velionis aktorius Leonas Barauskas, reiškęsis teatro srity Kanadoj ir JAV

Sėkminga mokykla

M. STONYS

Kai kalbama apie lituanistinę mokyklą, prisimenama visokie jų sunkumai, trūkumai ir pradedama dejuoti, lyg tos aiškos padėtų išbristi iš visų negerovių balos. Bet pokalbiai praeina, mokytojai toliau dirba ir stengiasi, kad lituanistinė mokykla nebūtų vadinama vargo mokykla. Tos mokytojų pastangos ir darnus bendradarbiavimas su mokinių tėvais duoda nuostabiai gerų rezultatų.

Stai lituanistinė Kristijono Donelaičio mokykla Čikagoje įžengė į aštuonioliktus darbo metus. Ji turėjo ir turi daug mokinių bei pakankamai darbščių mokytojų. Jos direktorius Julius Sirkas pasakoja, kaip mokykla nugalėjo vadovėlių ir kitų mokslo knygų trūkumą: "Prieš 1968 metus labai pasigedome Lietuvos geografinių vadovėlių. Nesulaukdami jo pasirodant, patys jį parūpinome ir 1968 m. išleidome. Vadovėlio antraštė — "Lietuva tėvynė mūsų". Po to leidome knygą po knygos, kol šiais 1976 m. pasiekėme viršūnę, išleisdami didžiausią ir gražiausią 17-liką mokslui reikalingą knygą — "Lietuvių literatūros skaitymus". Jos sudarytoja, redaktorė, mokytoja ir rašytoja D. Bindokienė. Knyga didelė, beveik 600 pusl., su 35 rašytojų atvaizdais, gražiai įrišta. Šiai ir kitoms knygoms išleisti lėšų parūpino tėvų komitetas, mokytojai, mokyklos rėmėjai.

Krist. Donelaičio lituanistinė mokykla dar išleido mokinių prirašytų ir gausiai iliustruotų 10 metraščių. Visa sudėjus, išleistos 27 knygos per 17 darbo metų. Manau, kad nesuklysiu

pasakęs, jog tai vienintelė tokia lituanistinė mokykla visame pasaulyje, ne vien Amerikoje. Joje, matyt, yra daug rašto ir knygoms entuziastų bei rėmėjų, jei tiek daug padaroma lituanistinės mokyklos labui. Tik įsivaizduokime, kas būtų, jei kiekviena lituanistinė mokykla pagal savo ūgi atitinkamai padarytų, parūpindama vadovėlių ir kitų mokslo priemonių. Tada tikrai palengvėtų mūsų mokyklų darbas ir sumažėtų visokie trūkumai.

Atsiras tokių, kurie sakys, kad beveik kiekviena lituanistinė mokykla išleidžia kasmet bent po vieną mokinių laikraštėlį. Taip, išleidžia, bet nespausdintą. Tokių nespausdintų laikraštėlių Krist. Donelaičio lituanistinės mokyklos mokiniai yra išleidę net 68 numerius. Tie laikraštėliai rodo, kad mokiniai nori ir ryžtasi išbandyti "savo plunksną". Tai būsimosios kartos žurnalistai, rašytojai ir kito, kurie lietuviško rašto žmonės. Jų mums reikia ir reikės. Todėl mokytojų lituanisto rūpestis ir uždavinys — surasti mokykloje mėgstamus ir galinčius rašyti, juos pamankštinti ir įstatyti į "vėžes", iš kurių nebeįsiskaitytų, išėjė iš mokyklos. Žinoma, talentams ugdyti reikia talentingų ir mokytojų. Kur jų nėra, ten jaunūčių talentai retai pasirodys. Todėl neišleistina iš galvos lituanistinių mokyklų mokytojų parinkimo problema.

Krist. Donelaičio lituanistinė mokykla Čikagoje — mums visiems gražus pavyzdys. Ji nėra vargo mokykla, nors savo rūmų neturi, nes sugeba pati pašalinti kaikiuriuos sunkumus ir trūkumus.

Tėviškos Žiburiai • 1977. II. 3 — Nr. 5 (1408) • 5 psl.



KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VASARIO 16-TAJAI SKIRTA tradicinė dailės paroda Niujorke šiemet įvyks vasario 5-13 d.d. Kultūros Zidinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Premijos bus paskelbtos per parodos atidarymą vasario 5 d. Sekančią dieną numatyta paskaita apie meną, o vasario 12 d. — koncertas ir literatūros vakaras. Populiaraus premija bus paskelbta valandą prieš parodos uždarymą vasario 13 d., 8 v.v. Tikimasi, kad šiemetinėje parodoje dalyvaus daugiau jaunimo.

PIANISTES RAIMONDOS APEIKYTES koncertą Kalifornijoje, Los Angeles mieste, surengė latvių organizacija. Pirmojoje dalyje jį atliko lietuvių kompozitorius kūrinius: J. Kačinsko "Siuntė mane motinėle", J. Gruodžio sonatas nr. 2 ištrauka "Tykliai, tykliai", M. K. Čiurlionio preludą, V. Jančio "Viziją", B. Budriūno "Audringus debesį virš Kauno", J. Gruodžio "Variacijos B-Dur", G. Gudauskienės "Suktinį". Latviams kompozitoriams atstovavo A. Kalnins "Baladė", "Krapio", "Himnas gimtajai mano šaliai", J. Medinso "Dainos" nr. 10, 6, 3 ir 2, E. Darzino "Melancholiškas valsas", J. Vitolio "Variacijos latviška tema".

KUN. PAULIUS JATULIS, dirbantis Vatikano archyvuose, Lietuvių Istorijos Draugijai per A. Rūgytę Čikagoje atsiuntė 1867 m. vysk. M. Valančiaus knygos fotokopiją. Ši puošni knyga mediniais viršeliais buvo atsiųsta popiežiui Pijui IX, 1954 m. gruodžio 18 d. paskelbusiam Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmą. Joje yra paties vysk. M. Valančiaus atliktas popiežiaus bulės "Ineffabilis" vertimas į lietuvių kalbą, kaligrafiškai užrašytas grafienės Idalijos Platerienės. Kiekvieną puslapį puošia jos spalvoti Lietuvos laukų, miško gėlių ir uogų piešiniai. Mediniam viršelyje yra išpaustytos gėlės, viduryje — metalinis Vytis, kampuose — maži herbai, pakraščiuose — lotyniškas tekstas iš "Giesmių giesmės". Šia istorinę knygą padėjo surasti lietuvių bičiulis kardinolas Antonio Samore. Jos spalvotos fotokopijos išleidimu turėtų pasirūpinti kuri nors lietuvių institucija vysk. M. Valančiaus šimtųjų mirties metinių proga.

LITUANISTIKOS INSTITUTO NARIAI yra paruošę keletą darbų spaudai. St. Goštautas jau paslūtė Bolonijos universitetui Italijoje pirmąją dalį studijos "Dos Humanistas Espanoles del Siglo XVI en Italia, Polonia y Lituania: Antonio Augustin y Pedro Ruiz de Moros ("Du XVI š. ispanų humanistai Italijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje: Antonio Augustin y Pedro Ruiz de Moros"). J. Puzinas yra užbaigęs dvi knygas — "Prof. med. dr. Petras Avizonis" ir "Pabaltijo universitetas Pinneberge". Albertos universiteto leidykla Kanadoje gavo A. Šešplaukio bibliografinį darbą "Lituanica in the Western European research libraries". V. Žemaitis baigė rašyti etnografinę "Žanavykų monografijos" dalį.

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVAS, vadovaujamas prof. J. Zilevičiaus, gavo muzikinį vėlionės kompoz. Broniaus Jonušo palikimą iš jo žmonos Elenos. Ji sutvarkius, susidarė 17 nemažų tomų. Tačiau iš 12-kos plokštelėje įrašytų B. Jonušo maršų, rankraštyne rasti tik trys. Dalį jų pavyko rasti pas LM Archyvo orkestrinį skyrį tvarkančią J. Kevetą, gyvenantį Irwingtone, N.J. Iš viso surasti aštuoni maršai, bet nėra tu plokštelėn įgrotų maršų partitūrų. Prof. J. Zilevičius prašo asmenis, turinčius B. Jonušo maršų bei kitų kūrinių partitūras, atsiųsti jas Lietuvai Muzikologijos Archyvui, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Jis taipgi būtų dėkingas, jei buvusieji B. Jonušo vadovauti orkestrai nariai suteiktų informaciją apie koncertuose skambėjusio šio kompozitoriaus kūrinius. Ši medžiaga labai reikalinga B. Jonušo biografijai.

BALTIEČIŲ DRAMOS ANTOLOGIJA anglų kalba "Confrontations with Tyranny" ("Akistatos su tyranija") netrukus išleis leidykla Waveland Press, Inc., P.O. Box 400, Prospect Heights, Ill. 60070, USA. Leidinį sudaro šešios pjesės su atitinkamais įvadais. Lietuviams atstovauja A. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje", A. Skėmos "Pabudimas", latviams — jų dramaturgai G. Priede ir M. Ziverts, cistams — E. Vetemaa ir P. E. Rummo. Antologijos kaina — \$15. Užsisakyti reikia leidykloje. Pirmąjį tokio pobūdžio leidinį redagavo baltiečių teatro entuziastas dr. A. Straumanis, dirbantis Pietinio Illinois universiteto Carbondale teatro departamente. Leidėju turėjo būti "Southern Illinois University Press", tačiau ši leidykla sumanymo atsisakė, nesulaukusi pakankamai užsakymų. Dr. A. Strumaniui tada pavyko prisiekninti "Waveland Press, Inc.", leidyklą, kur jį netgi priėmė etninės literatūros patarėju. Tuo būdu susidarė nauja galimybė baltiečių knygoms anglų kalba, jeigu bus susilaukta pakankamo skaičiaus antologijos užsakymų. Lietuviai šia knyga turėtų pirkti ne tik sau, bet ir angliskai kalbantiam bičiuliui. Visi raginami nedelsiant kreiptis į leidyklą. Tokiu atveju dar šiemet būtų išleistas ir antrasis baltiečių antologijos tomas, apimantis tautosakos įkvėptus dramos veikalus.

VILNIAUS AKTORIŲ NAMUOSE trijų dalių V. Mykoliaičio-Putino poezijos programą "Dovana rytmečio saulei nešiu" pateikė dramos aktorius Laimonas Noreika, pasižymėjęs dailiojo žodžio interpretatoriaus. Pirmąjį Putino poezijos vakarą jis jau buvo surengęs 1964 m., o šį kartą jo kūrybai skyrė net tris vakarus iš eilės.

KAUNO LELIŲ TEATRAS mažiems žiūrovams paruošė N. Gertnerio pjesės "Varlė karalienė" premjerą. Spektaklį režisavo S. Ratkevicius, apipavidalino dail. G. Zalalis, muziką sukūrė kompoz. B. Gorbuls-kis.

V. Kst.

Ekskursijos į Europą 1977 m.

- | | | |
|-----------------------------|---------------------------------|--|
| 1. Balandžio 28 — gegužės 6 | (8 dienos) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis |
| 2. Visos vietos jau užimtos | | |
| 3. Gegužės 24 — birželio 7 | (14 dieny) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys |
| 4. Birželio 19 — liepos 4 | (14 dieny) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Vienoje 6 naktys |
| 5. Liepos 7 — 21 | (14 dieny) | Leningrade 1 naktis, Vilniuje 6 naktys, Leningrade 2 naktys, Stockholme 2 naktys, Kopenhagoje 2 naktys |
| 6. Liepos 21 — rugpjūčio 4 | (14 dieny) | Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 6 naktys, Frankfurte 4 naktys |
| 7. Rugpjūčio 8 — 28 | (20 dieny) | Vilniuje 5 naktys, Frankfurte 3 naktys, Romoje 11 naktys |
| 8. Rugsėjo 1 — 15 | (14 dieny) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 5 naktys |
| 9. Rugsėjo 22 — 30 | (dar gali pasikeisti, 8 dienos) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis |
| 10. Lapkričio 7 — 15 | (8 dienos) | Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis |

Šiame sąraše minėtos grupės nr. 3 — 8 intinai galės pasirinkti, vietoje šiame tvarkaraštyje nurodytų miestų, Minską arba kitus miestus Europoje bei Sov. Sąjungoje, jeigu susidarys 5 keleivių grupė, norinti ten važiuoti. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu arba rašyti šiuo adresu:

V. Bačėnas (416) 533-3531 ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

MAVETY AVE — ANNETTE, atskiras 8 kambarių namas, dvi prausyklos, trys virtuvės, ekstra kambarys rūšyje. Garažas ir geras įvažiavimas. Įmokėti \$6.000; namas be skolų.

PEARSON AVE — RONCESVALLES, mūrinis 7 kambarių namas, dvi virtuvės, naujas stogas, naujai įvesta elektros sistema. Vieta garažui. Įmokėti apie \$6.000. Viena skola išmokėjimui. Prašoma kaina \$43.000.

GARDEN AVE — RONCESVALLES, atskiras 8 kambarių namas per du augštus, dvi virtuvės, dvi prausyklos; alyva-vandeniu šildomas. Arti susisiekimo ir apsipirkimo.

WRIGHT AVE — INDIAN RD., apie \$10-12.000 įmokėti; 10 kambarių per tris augštus, 3 prausyklos, 3 virtuvės, užbaigtas — įrengtas kambarys rūšyje. Geras alyva-vandeniu šildymas, garažas su plačiu įvažiavimu. Vertas pžiūrėti — geras pirkiny.

MISSISSAUGA, Delkus Cresc. — Cawtra Rd., gražus, apnaujis, mūrinis 7 kambarių namas; per du augštus, 4 miegamieji kambariai, gražiai išdekoruotas ir išklotas kilimais. Moderni, graži virtuvė, du dideli ir gražiai įrengti kambariai rūšyje. Dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Galima tuoj užimti.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 2 metų	9¼%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	9%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas	9%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas	7½%
Penktadieniais 10-8	depozitų — čekių s-tas	6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines	9½%
	nekiln. turto	9½%
	investicines	11%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, posūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT



AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybės draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Dufferin RADIO AND TV

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lėmpos ir baterijos. • Priityres specialistas su ilga praktika.

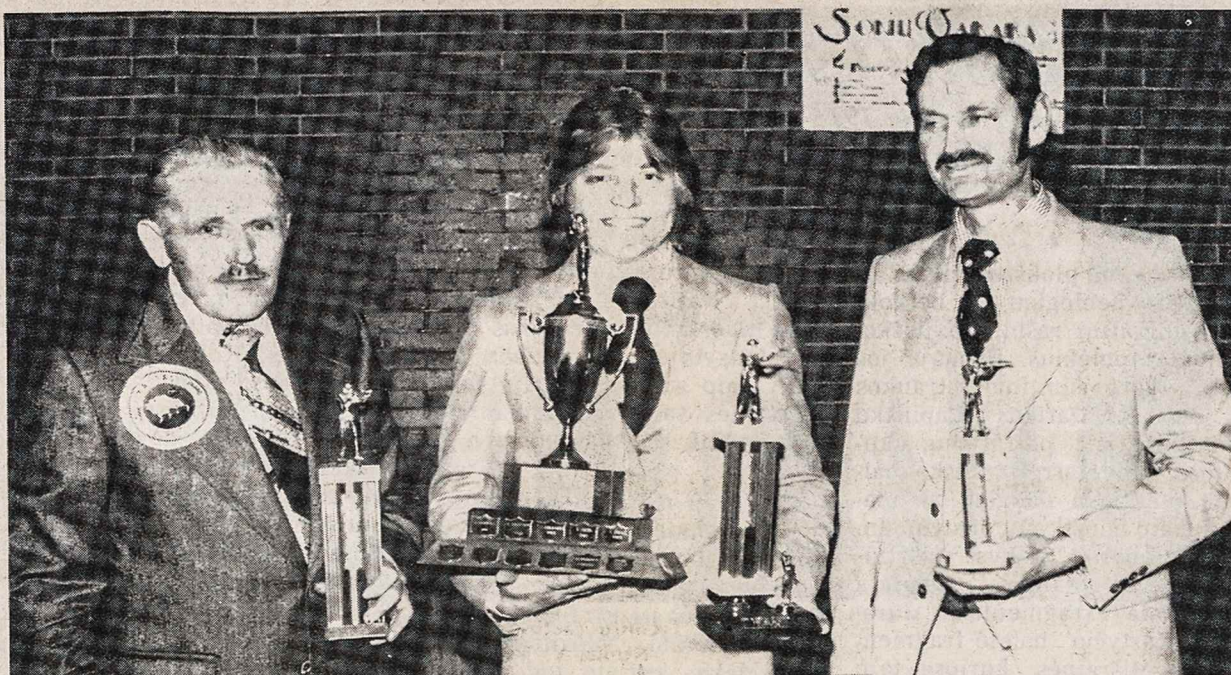
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas



Toronto Medžiotų ir Žūklautojų surengtame vakare buvo įteikti žymenyms geriausiems šaudytojams. Iš kairės: Aleksas Andrulis, laimėjęs II vietą, Henrikas Andrulis — I, Leonas Klemelis — III

Nuotr. B. Tarvydo

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos ledo ritulio pirmenybėse su 23 taškais po 13 rungtynių pirmąją Kauno Pluošto komanda. Paskutinės dvejos rungtynės Pluoštas įveikė Telšius Mastį 10:2 ir Plungės Linu audinius 7:2.

Vilniaus miesto slidinėjimo varžybose jėgas išbandė 80 slidininkų. Stipriausias buvo pedagoginio Vilniaus instituto studentas M. Steckas, 20 km nuotolį įveikęs per 58 min. ir 54 sek.

Lietuvos jaunimo uždaryu patalpų lengvosios atletikos pirmenybėse Vilniuje varžėsi keturių sporto draugijų rinktinės. Pirmenybės laimėjo Darbo rezervų rinktinė, net 20 taškų pralenkusi savo pagrindinius varžovus žalgiriečius. Lietuvos uždaryu patalpų rekorda pasiekė Kauno nemunietis Z. Bilūnas, 16 metų amžiaus, su kartimi iššokęs 4 m. 73 cm. Jo laimėjimas betgi nėra didelis, nes šiose varžybose be konkurencijos dalyvavęs estas R. Lindelis iššoko 5 m 36 cm. Naują Lietuvos rekorda pasiekė ir Kauno nemunietis G. Kiudytė, penkiakovė, surinkusi 3.723 taškus. Minėtinas ir J. Rukšėno šuolis į tolį — 7 m 20 cm.

Žiemos atostogų metu Plungėje įvyko individualios jauniasiujų šachmatininkų pirmenybės, trukusios visa savaitę. Dalyvavo 102 šachmatininkai, suskirstyti į jaunųjų ir vaikų grupes. Geriausiai įvyko laimėti po 9 taškus. Jaunųjų berniukų grupėje čempionu tapo plungietis V. Majorovas su 8 taškais, vaikų grupėje — vilnietis M. Mališauskas su 7,5 taško, mergaičių grupėje — jonavietė N. Rutkauskaitė su 7 taškais. Varžybose paaiškėjo, kad stipriausia šachmatininku pamaina ugdoma Vilniuje, nes vilniečiai laimėjo penkis prizines vietas. Liūdniausiai pasirodė jaunieji Kauno šachmatininkai, į prizinių eiles neįrašę nė vieno savo nario. Mergaičių grupėje vyravo plungietės, išsikovojusios tris prizines vietas.

Vyriausioju jaunimo krepšinio rinktinės treneriu Sovietų Sąjungai pakvieta kairiųjų Stepa Butautą. Jis yra baigęs Kauno kultūros institutą, 1944-56 m. žaidęs Lietuvos krepšinio rinktinėje, 1947-54 m. Sovietų Sąjungos S. Butautas taigai yra pasižymėjęs kaip Lietuvos moterų, Sov. Sąjungos merginų ir moterų rinktinės treneris. Sovietų Sąjungos pirmoje ir antroje jaunimo krepšinio rinktinėje yra kęti lietuviai krepšininkai — kau-

niečiai A. Linkevičius, S. Jovaiša, M. Arlauskas ir vilnietis A. Pavilionis.

VYCIO ŽINIOS

Visuotinis, metinis susirinkimas šaukiamas vasario 27, sekmadienį, Lietuvių Namuose. Bus valdybos ir sekcijų veiklos pranešimai, išrinkta nauja valdyba.

Vyčio golfo sekcija, nors įsisteigė atskiras golfo klubas, savo veiklos nenutrauks. Vyčio golfo sekcija darė pradžią golfininkų veiklai ne tik Kanadoje, bet ir visoje S. Amerikoje.

Algis Janušauskas universitetų uždaryu patalpų lengv. atletikos pirmenybėse šuolyje į tolį laimėjo I v., nušokęs 6.59 m. Algis yra pasiekęs ir geresnę pasekmę — 6.99 m. Varžybos įvyko sausio 23 d. Toronto York universiteto patalpose.

Krepšinio tarpusavio varžybos surengtos jauniams C (14) sausio 21 d. treniruotės metu. Buvo žaidžiama vienas prieš vieną. Laimėtojai paaiškėjo tik po peržaidimų: I. P. Tutlys 6—2, A. Balsys 6—1, J. Karpis 5—2, 4. R. Budrys 5—2.

Jauniai D (12) žaidė pirmąsias CVO lygos perorganizavimas rungtynes su Holy Rosary ir pralaimėjo 14:26. Žaidė: G. Grabauskas, B. R. Karpis, P. Karpis, Marcinkevičius, R. ir E. Stanuliai, L. Azubalis, J. ir P. Aukštaičiai.

Jauniai A (18) tose pačiose pirmenybėse tik po pratęsimo laimėjo rungtynes su University Settlement 73:70 (66:66). Žaidė: Duliūnas 31, Arlauskas 24, Bajorinas, Krawczyk 8, Kaknevičius 8, Štokas 2.

Mūsų remėjams — p. Kojeliui ir B. Savickui nuodirdžiai dėkojame. Taip pat nuodirdžiai padėka mūsų nuolatiniams remėjui Lietuvos sporto veteranui Vladui Bakūniui (Pembroke) už uosnią auką A. S.

AUSROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda sausio 23 d. žaidė draugiškas rungtynes su Toronto universiteto inžinierių komanda. Mūsų krepšininkai visą laiką vedė 10—15 taškų. Pirmą puslankį baigė 44:34, bet antrame puslapyje mūsų krepšininkai pasimetė ir pralaimėjo 89:94. Žaidė: dalyvavo A. Stankus, E. Norkus, A. Sleks, E. Punkris, A. Deimantavičius, K. Urbanas, R. Sriubskis, L. Placiakis, A. Grigonis ir J. Grigonis.

Sveikiname L. Placiakį, sugrįžusį į Toronto ir įsijungusį į Ausros krepšinio komandą.

Nuodirdžiai dėkojame P. Sainai, O. L. S., L. Matukui ir P. Ciurlui už piniginę paramą Ausros klubui. V. M.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ryšių min. L. O'Neill žada tęsti kovą net iki augščiausiojo Kanados teismo už provincinę televizijos kabelio kontrolę. Lig šiol visoje Kanadoje televizijos kabelio bendrovės kontroliavo federacinę radijo ir televizijos tarybą.

Gallupo institutas sausio 5 d. paskelbė naujausius viešosios nuomonės tyrimo duomenis, liudijančius didejančią premjero P. E. Trudeau prestižo kritimą. 1976 m. gegužės mėnesį jo valdymu buvo nepatenkinti 49% apklaustų kanadiečių, o dabar jų skaičius pakilo iki 57%. Pagrindinė premjero P. E. Trudeau ir jo liberalų partijos tvirtovė yra Kvebekas, kur 1974 m. buvo išrinkta 60 liberalų atstovų į parlamentą. 1976 m. gegužės apklausinėjime nepasitenkinimą premjeru pareiškė 34% kvebekiečių, dabar neigiamai prieš jį pasisako 49%. Susidaro nemažas 15% padidėjimas. Penkiose rinkiminėse Kvebeko apylinkėse teks praversti papildomus federacinio parlamento rinkimus tuščioms vietoms užpildyti. Liberalų pastangoms sugrąžinti kvebekiečių pasitenkinimą vadovaus federacinis miestų reikalų min. A. Ouellet. Šie rinkimai turėtų išryškinti tikrąsias kvebekiečių nuotaikas.

Naujasis JAV prez. J. Car-

teris pakvietė premjerą P. E. Trudeau vasario 21-22 d.d. apsilankyti Vašingtone. Tai bus antrasis užsienio valstybės vado vizitas, nes savaitę prieš P. E. Trudeau atvykimą Vašingtone viešės Meksikos prez. J. L. Portillo. Šiais dviem vizitais prez. J. Carteris nori pabrėžti gerus J. A. V. santykius su artimiausiais kaimynais. Premjerui P. E. Trudeau bus sudaryta proga tarti žodį jungtiname JAV atstovų rūmų ir senato posėdyje. Lig šiol JAV kongrese nėra kalbėjęs dar nė vienas Kanados premjeras. Iš Otavos pusės pastebimas aiškus santykių gerinimas. Tai liudija šalčių metu padidintas natūralių dujų ir naftos eksportas į JAV, įsakymas Kanados radijo ir televizijos tarybai sustabdyti skelbimų išėmimą iš JAV televizijos stočių programų, kurias Kanadoje perduoda kabelio bendrovės. Sėdžingsnis buvo susilaukęs aštrios kritikos kaip piratškas žingsnis. Kabelio bendrovės tas programą pasigauna specialiomis savo antenomis ir be jokio atsilyginimo perduoda kanadiečiams. JAV stočių vadovai tylėjo, kol buvo noliečiami skelbimai ir kol jie pasiekdavo didesnį žiūrovų skaičių. Skelbimų išėmimas ir net jų pakeitimas kanadiškais iš tikrųjų yra panašus į vagystę. Šiuo potvarkiu

Ateitininkų žinios

Jaunųjų berniukų ir mergaičių susirinkimas įvyks vasario 6, sekmadienį, 2 v. p. p., seselių namuose, 57 Sylvan Ave.

Vyr. moksleivių susirinkimas įvyks vasario 6, sekmadienį, tuoj po 10 v. Mišių Prisikėlimo par. Muzikos studijoje — ateitininkų kambaryje. Visi prašomi atsižvelgti nario mokesčių \$3. Dalyvavimas visiems būtinas.

Vyr. moksleivių rekolekcijos įvyks Gavėnijos metu. Tikslī vieta ir laikas bus paskelbti vėliau.

Ateitininkų stovykla Wasagoje įvyks liepos 17 — 31 d. d. Stovyklautojų amžius 7—18 metų.

Toronto ateitininkų šventei, kuri įvyks balandžio 30 d., jau pradėta ruošti. Šventės metu bus įžodis.

Skautų veikla

• Vasario 16 minėjimui "Satrijos" ir "Rambyno" tūntai vasario 6, sekmadienį, 11 v.r., renkasi į Prisikėlimo salę. Pamaldos — 11.30 v.r. Iškilminga tūntų sueiga — 2 v.p.p. L. Namuose. Kviečiami skautininkai-kės, akademikai-kės, remėjai ir visa visuomenė šiose iškilmėse dalyvauti.

• Skautininkų ir "Rambyno" tūnto vadovų sueiga — vasario 5 d., 2 v.p.p., skautų būkle, dalyvaujant LS brolijos vyr. skautininkui s. fil. G. Miknaičiui

• XV-toji sukaktuvinė Romovus stovykla šiais metais bus rugpjūčio 6-20 d.d. Visi kviečiami savo atostogas sutvarkyti taip, kad bent vieną savaitę kiekvienas vadovavė galėtų stovyklauti. Skautų skilčių ir sekcijų turėsim iš visos S. Amerikos vietovių. Ruošiamą idomi programą.

• Tarptautinis skautų-čių links-mavakaris įvyko sausio 23 d. Prisikėlimo salėje. Dalyvavo lenkų, ukrainiečių, vengrų, estų ir latvių skautai-tės. Susipažinta, pasokta, pasivašinta. Vakarių vadovavo "Satrijos" tūnto vadovės. Svečiai, kurių buvo per 100, pagėdavo dažniau susirinkti ir pabendrauti. Atsiedokdami už renginį, ukrainiečiai "Satrijos" tūnt. s. D. Keršienai įteikė paveikslą.

• "Satrijos" skautų tūntas reiškia nuodirdžią užuojautą sesėms Dalai ir Juditai Melnykaitėms, mirus jų močiutei Lietuvoje. Č. C.

buvo siekiama kanadiškų firmų skelbimus iš JAV pasienio stočių nukreipti į kanadiškas, kad būtų padidintos jų pajamos. Kanadiečių firmos tokių skelbimų išlaidų JAV televizijos stotyse dabar negali atskaityti nuo savo pajamų mokesčių dėl federaciniam parlamente priimto įstatymo. Nuo jo atleidžiami tik Kanados televizijos stočių garsinami skelbimai.

Federacinis parlamentas po ilgokų ginčų be oficialaus balsavimo priėmė nutarimą, leidžiantį radijui bei televizijai parlamentinių posėdžių bei įvairių komitetų translaciijas. Prieš jas labiausiai kovojo opozicinę progresyviųjų konservatorių partiją, prisibijodama, kad parlamento nariai gali prarasti teisinį savo neliečiamumą. Už parlamente padarytus pareiškimus niekas jų negalėdavo traukti į teismą.

Kanados darbo jėgos ir imigracijos ministeris B. Cullenas pranešė imigrantų sumažėjimą 21% per pirmuosius devynis 1976 m. mėnesius. Kanadon tada atvyko 117.511 imigrantų, t. y. 20.937 mažiau, negu tame pačiame 1975 m. laikotarpyje. Beveik pusė jų — 57.871 įsikūrė Ontario provincijoje. Jai teko 48,4% visų ateivių, o Kvebeko provincijai — 19,2%. Pagal imigrantų skaičių, Kvebekas užima antrą vietą. Net 253% padidėjo emigracija Kanadon iš Libano, matyt, dėl ten siautusių pilietinio karo. Libaniečių įsileista 4.257, britų — 16.925. Per pirmuosius devynis 1975 m. mėnesius britų Kanadon atvyko 27.820. Imigracijos mažėjimas teisinamas griežtesnėmis federacinės vyriausybės taisyklėmis.



Alfonsas A. Garbenis



Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.



REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BERESFORD-BLOOR, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pakeistas dviem šeimom; pilnai užbaigtas rūšys, įvažiavimas ir garažas; įmokėti apie \$15.000.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūšys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

INDIAN RD.-BLOOR, atskiras, 13 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 prausyklos, 3 miegamieji kambariai, geras pelningas namas; įmokėti \$11.000.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

DUFFERIN-BLOOR, atskiras, 10 kambarių per 2 augštus, vandeniu apšildomas, pilnai užbaigtas rūšys, įvažiavimas ir "Lane", palikimas; apie \$72.900.

HIGH PARK GATVE, atskiras, 7 kambarių, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, 2 miegamieji kambariai, geras pelningas namas; įmokėti \$11.000.

MARGARETA GATVE, atskiras, 6 kambarių namas; 2 virtuvės, 2 prausyklos; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės.

WESTON RD., naujas vienamokiamis, 3 miegamųjų; prijungtas garažas; s. fil. G. Miknaičiui; įmokėti apie \$15.000.

JANE-ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas; pigus pirkiny; įmokėti \$5.000.

ETOBICOKE KRAUTUVE, apnaujis pastatas, nuoma \$300 į mėnesį; nuomininkas viską apmoka, išskyrus mokesčius; morgičius be nuosimčių; prašo \$55.000. Geras investavimas.

WASAGA BEACH (PAŠONEJE), naujas, vienaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkiu pastatais; 86 akrų derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną morgičių. Geras pirkiny.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A.
GARBENIS
489-1543

Alfonsas Wm.
GARBENIS
769-0656

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9¼% už 2 m. term. dep.
9% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
8% už spec. taupymo sąsk.
7½% už taupymo s-tas
6½% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9½% už asm. paskolas
9½% už morgičius

AKTYVAI virš 14 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10.000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291

STEPHAN'S Furs

406 Roncesvalles Ave. tel. 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
FILTOSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452



A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

Skyrėsi, bet ir vėl susijungė

(Atkelta iš 3-čio psl.)

guma. Jie tad ir toliau valdo V. Vokietiją.

Tokia padėtis yra nepatenkintose abi sąjungos. Daugiausia kartėlis sudarė Straussui ir kairiesiems kitiems CDU politikams. Negailėdamas priekaištų CDU bei jos pirmininkui ir kitiems prasikišusiems CDU žmonėms dėl jų nepajėgumo sumobilizuoti reikiamą skaičių rinkėjų, jis, Straussas, sugalvojo naują kelią, kuriuo einant pavyktų nusodinti dabartinę koaliciją. CDU nutarė atsiskirti nuo CDU, sudaryti atskirą frakciją parlamente ir užimti atskirą poziciją. Toks nutarimas buvo padarytas neparitus su CDU ir, pastarajai nežinant apie jį, paskelbtas. Dėl tokio nutarimo kilo tikras sumišimas CDU gretose, su kuria nuo 1949 m. CDU ėjo bendrai. CDU kairurie atstovai net pasitraukė. Valdanti koalicija CDU atsiskyrimu nuo CDU džiaugėsi, manydama, kad susilpnės opozicija, emė kalbėti apie pastarosios skilimą, nors čia tebuvo atsiskyrimas vienos savarankiškos sąjungos nuo tokios pat kitos. Tačiau liberalai buvo pradėję baimintis dėl savo dabartinės pozicijos, nes CDU atsiskyrimas nuo CDU palengvintų pastarajai sudaryti koaliciją su socialdemokratais. Tuo būdu liberalai būtų išstumti iš jų pozicijų.

BUFFALO, NEW YORK

GINNAZIJOS SARGYBOJE. Romas Masiulionis jau 24 metai telkia aukas Vasario 16 gimnazijai. Kadangi Buffalo apylinkėje mažai tėra lietuvių, jis jų pagalbos gimnazijai ieško visame Niagaros pusiasalyje, o vieną kitą suranda ir toliau. Atsiliepdamas į jautrų gimnazijos prašymą pajieškoti daugiau rėmėjų, R. Masiulionis ne tik nepyksta, bet pasiryžta dar sykį kreiptis į visus šių apylinkių lietuvius.

Imu vieną dieną ir užsiuku pas R. Masiulionį. Klausiu, kaip ilgai atlaikys? "Kad bent ištesėčiau iki 25 metų", — sako jis. Reiškia dar dveji metai. O po to? Romas šypsosi. O gal lietuviai pajautrės tokiame nepaprastai svarbiame dalyku — vieninteliu savo gimnazijai V. Europoje? Arčiausiai pavergtos tėvynės...

Kada įsikūrė rėmėjų būrelis? — 1953 m. Šiuo metu jame yra 25 nariai.

— Bet tai juk apgalietinai mažai tokioje masėje šio krašto lietuvių! Romas žiūri suraukęs kaktą ir, pamatęs, kad įeškau kepturės, nurašina: sankartiničiai yra beveik tvarkoje; aukoja 8 pastovūs rėmėjai — trečdalis visų aukotojų! Nemažai lietuvių Vokietijoje dėl

Būdama priešinga tokiems kairiųjų CSU politikų užsimojimams, CDU pradėjo grasinti steigimu savo skyrių Bavarijoje, o CSU tarpe atsirado balsų už išplėtimą šios sąjungos ir už Bavarijos ribų. Jei šitaip įvyktų, prasidėtų tarpusavio kova. Augant nepasitenkinimui abiejose pusėse prieš aną CSU nutarimą, pastarojo iniciatoriai pradėjo galvoti apie vidurį. Tokią formulę surado ir ją pasiūlė šių skyrių vyriausiasis iniciatorius Straussas. Po ilgų ir sunkių pasitarimų rastos kompromisos, i kuri įtraukta daug dalykų, išskeltų CSU atskyrimą bei jo motyvavimą. Pagal priimtą kompromisą, CDU ir CSU parlamente bus atstovaujamos vienos bendros frakcijos. Pastarosios vadu yra CDU pirmininkas, o jo pavaduotoju — CSU parlamentaras. Be to, CSU dalyvauja visuose frakcijos organuose ir gali, nepriklausomai nuo bendros frakcijos, reikšti atskirą savo nuomonę parlamente. Be to, sutarta paruošti tokią strategiją, kuri igalintų pašalinti socialistinę politiką krašte. Tam tikslui sudaryta atitinkama komisija.

Taigi, nepaisant visokių kalbų apie skilimą bei krikščioniškų sąjungų silpnėjimą, bresta priešingai rezultatai. Dabar opozicija sustiprės ir savo uždavinius galės dar sėkmingiau atlikti.

sveikatos ar kitų kurių priežasčių negalėjo niekur emigruoti. Jų vaikų neišnyko vokiečių jūroje Vasario 16 gimnazijos dėka. Daugelis ta gimnazija baigė, pasiekė aukštųjų mokslus, šiandieną reikiškiai kaip lietuvių veikėjai. Pati gimnazija susidarė tokį vardą, kad ją palaiko kas tik gali. Vis daugiau jaunu lietuvių atvyksta čia mokytis ir iš kitų kraštų. Tuo būdu ši gimnazija darosi dar svarbesnis veiksnys išeivijos kovoje už tautos ateitį. Paremkime šią gimnaziją, tapkime jos rėmėjais!

R. Masiulionis yra taip pat centrinė asis, apie kuria sukasi ir Buffalo lietuvių veikla. Matome jį ir jo žmona dažnai ten, kur tik vyksta koks nors lietuvių judėjimas ir Niagaros pusiasalyje. Tad paremkime ir jo pastangas padėti Vasario 16 gimnazijai. Rašykime: R. Masiulionis, 56 Lovering Ave., Buffalo N.Y. 14216, USA. Kor.

WINDSOR, Ontario
SEKMDIENI, vasario 13 d., Sv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamą dail. Stasės Smalinskienės naujaujų darbų parodą. Visi kviečiami atsilankyti. Parodą globoja KLB Windsor apylinkės valdyba. Kor.



Nors šalta, bet gerai apsirengus smagu pabėgioti Toronto Lietuvių Vaikų Namų darželyje
Nuotr. V. Matulionis

Adrianos Jocytes koncertas

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba, esanti Toronte ir pirmininkaujama Gabijos Juozapavičiūtės, užsimojo supažindinti S. Amerikos lietuvių su naujai kylančiais meno talentais. Pirmoji to plano kregždė buvo sol. V. Rakauskaitė iš V. Vokietijos. Jai buvo sudaryta proga koncertuoti keliose lietuvių kolonijose. Tokia pat galimybė buvo sudaryta ir Adrianai Jocytei iš Argentinos. Tai jauna, 15 m. amžiaus dainininkė, pasirinkusi gitarinio žanro dainavimą, populiariu bartinu metu. Atvykusi su savo motina iš Argentinos pas savo gimines A. Rudokus Tillsonburge, Ont., ji koncertuoja įvairiose JAV ir Kanados vietovėse. Atskridusi į Torontą, pirmą kartą gyvenime pamatė sniegą ir stebėjosi, kad čia viskas "apibarstyta miltais". Ji yra gimnazijos mokinė (XI skyriaus), šiuo metu turinti vasa-

ros atostogas (nuo gruodžio iki kovo mėn.). Muzikos mokėsi pas lietuvių V. Rymavičių ir specialioje mokykloje baigė gitaros kursą. Numato lavintis ir toliau. Tikisi, kad ši kelionė prisidės finansiškai prie jos tolimosio lavinimosi, kuris Argentinoje šiuo metu ypatingai brangus. Pragyvenimą sunkina siaučianti didelė infliacija. Torontiškiame koncerte Adrianai atliko gero pusvalandžio dainų programą, atlikdama daugiausia lietuviškas dainas. Ypač katučių susilaukė iš jaunimo, kuris, nors nebuvo labai gausus, bet garsiausiai ir ilgiausiai reikšė savo pasitenkinimą — nenorėjo paleisti jos nuo scenos. Tai dainavimo žanras, kuris yra labai artimas jaunoms širdims. Adrianos dainavimas jas lengviausiai ir pasiekia. Linkėtina jaunajai Adrianai toliau puoselėti savo talentą ir pasiekti dainos meno augtumą. B.

DELHI - TILLSONBURG, ONT.

TAUTOS FONDUI 1976 m. aukos: \$200: KLB Delhi apylinkė: \$75; Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas; \$50: DLKG Saulių Kuopa Delhi, Tillsonburgo Medž. Klubas "Vilkas"; \$30: G. Rugienis, D. Žio-gas; \$25: KL Katalikių Moterų Draugijos Delhi skyrius, V. Miceika, J. Rimkus, A. Rudokas; \$20: P. Augaitis, A. Augustinė, B. Diršė, M. Grincevičius, B. Gudinskas, S. Jakubickas, K. Ratavičius, B. Stonkus, J. Vieraits, R. Vilembrektas, V. Vyta, J. Zgrunda; \$15: kun. dr. J. Gutauskas.

\$10: B. Bačiūnas, S. Beržinis, V. Čiuprinskas, V. Galeckas, F. Gurlys, J. Gercas, O. Gutauskas, J. Jau-neika, J. Jocas, S. Jokubilius, K. Jonušas, J. Jurenas, A. Kairys, J. Kor-sakas, P. Kuncina, P. Laureckienė, S. Liaudanskis, P. Lileikis, K. Lukošius, J. Mačiulis, A. Masiulis, B. Polianskis, P. Polianskis, B. Povilaitis, V. Radauskas, S. Styra, V. Treigys, J. Tranelis, A. Vaitkevičius, V. Vindašius.

\$7: B. Ceika; \$6: A. Budreika, P. Malakauskas, S. Vegys.
\$5: M. Ašmys, M. Bartulis, J. Blumnas, J. Diršė, P. Kaziukonis, A. Langas, A. Lapienienė, P. Lapienis, L. Kairys, J. Lukšys, A. Martinkevičius, C. Matelis, A. Miknevičius, K. Mikšys, V. Moricas, M. Norkus, Z. Obelenius, P. Ožalas, S. Oleka, V. Nemura, L. Pukienė, E. Stanaitis, M. Stanaitis, L. Rutkauskas, M. Stankaitienė, M. Sautka, A. Steigvila, A. Ušvaltas, L. Vakariėnė, P. Vindašius, J. Vitkauskas, J. Ven-cius, B. Vyšniauskas, P. Žilvitis.

\$4: J. Kalvaitis; \$2: E. Anckaitis, A. Andriekienė, M. Grincevičius, L. Grincevičius, M. Guzienė, H. Kairienė, E. Langas, M. Rudokienė, K. Simutienė, G. Sutkaitis, F. Timukas; \$1: A. Guzauskienė.

Iš viso surinkta — \$1312,00. Visiem aukotojams nuosirdus ačiū!

Gediminas Rugienis,
Tautos Fondo įgaliotinis

STASYS IR REGINA BERŽINIAI, 1944 metais pasitraukę nuo bolševikų teroro, vienas antrą susirado ir prieš 25 metus susituokė Anglijoje. Karo audrai praužus, juodu atvyko į Kanadą ir apsigyveno Toronte mieste.

Stasys, kaip statybininkas, savo profesijoje greitai išsidarbino. Kurdamai šeima ir žvelgdami į ateitį, apsisprendė pasitraukti iš didmiesčio ir įsikurti tabako ūkyje prie Vienna, Ontario. Taip Stasys su Regina, augindami tabaką ir šeimą, aktyviai įsijungė ir į Delhi apylinkės lietuvių visuomeninę veiklą — KLB Delhi apylinkę, DLK Gedimino šaulių kuopą, Lietuvos Atgimimo Sąjūdį, katalikių moterų draugiją, parapijos chorą.

Nežiūrint 30 mylių atstumo iš ūkio

Apie lietuvių filatelistų draugiją nutarė įsteigti jaunųjų pašto ženklų rinkėjų būrelį. Jaunieji filatelistai bus plačiau supažindinami su pašto ženklais, be to, galės savo ratelįje pasi-keisti su kitais bei įsigyti naujų pašto ženklų. Suinteresuoti berniukai bei mergaitės prašomi kreiptis pas V. Stabą tel. 766-7384.

Katalikų grupė Toronte pradėjo leisti naują dvisavaitraštį "Catholic New Times". Redakcinio kolektyvo narių sąrašas įrašyta ir Virginija Maculevičius.

Kanados japonų sąjungos pirmininkas George K. Imai atsiuntė raštą "T2", pranešantį, kad Kanados japonai šiais metais mini 100 metų imigracijos sukaktį. Ta proga jis išreiškia savo nepasitenkinimą kanadiškos spauda, kuri iškraipiusi premjero P. E. Trudeau pareiškimą vizito metu Japonijoje, pabrėždama neigiamąsias puses. Rašė jis pageidaujama, kad spauda dabartinės įtampos laikotarpį išskeltų pozityviasias rasinės grupės savybes. Japonų Toronte yra apie 14.000.

London, Ontario
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES sukakties minėjimas įvyks vasario 12, šeštadienį, 8 v.v., Althouse kolegijos auditorijoje. Kolegija yra Western Rd., netoli Vakarų universiteto, kur jau keli mūsų minėjimai yra įvykę. Po minėjimo visiems bus proga įsigirti jauna solistė iš P. Amerikos — A. M. Jocyte. "Sugrįžti jaunystei" vienetas žada taip pat šauniai pasirodyti. Todėl laukiame visų.

SESTADIENINĖ MOKYKLA gražiai pasirodė televizijoje per CFPL X kanalą. Pasirodymas buvo transliuojamas pirmą Kalėdų dieną per talentų programą. Mokyklos vaikai atliko vieną dainą, "Kalėdų sapną" ir paško vieną tautinį šokį.

APYLINKĖS VALDYBOS rengtas N. Metu sutikimas praėjo su dideliu pasisekimu. Šūkis "sutikime Naujus Metus savųjų tarpe ir savoje salėje" londoniečių buvo maloniai priimtas. M. Ch.

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bitynio: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

Sudbury, Ontario
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba š.m. vasario 19 d. 130 Frood Rd. ukrainiečių salėje rengia iškilmą Vasario 16 minėjimą. Po oficialios dalies bus paskaita, meninė programa, šokiai, bufetas, gera muzika. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti ir pasikviesti svečių bei pažįstamų. Salė bus atdara nuo 6.30 valandos vakaro.

NAUJOJI KLB SUDBURIO APYLINKĖS VALDYBA pasiskirstė pargomis: Aleksas Kusinskis — pirmininkas, Juozas Bataitis ir Valys Bružas I-II vicepirmininkai. Antanas Juozapavičius — iždininkas, Juozas Kručas — sekretorius. Revizijos komisija: Juozas Paulaitis, Stasys Krievickas ir Juozas Staškus.

Apylinkės valdyba

TORONTO

"The New Perspective", Hamiltono etninių grupių mėnraštis, vasario laidos pirmajame puslapyje išspausdino informaciją apie Vasario 16 šventę bei jos programą. Viduriniuose puslapiuose įdėta plati informacija apie "Aukurą". Redakciniame kolektyve dalyvauja Vida Stanevičienė, bendradarbių tarpe — Rūta Berzaitis.

"T. Žiburių" skaitytojas A. Paulauskas, gyv. Kalifornijoje, atsiuntė magnetofono juostelę, kurioje yra įrekorduotos kalbos kanadiečių Adolfo Ilminio-Ilmos ir K. Kalendros, kurie 1948 m. iš Vokietijos plaukė laivu Kanadon ir išleido "Devintąją bangą". Irekorduotas ir A. Paulausko skaitytas B. Pūkelevičiūtės eilėraštis. Tai dokumentinio pobūdžio juostelė.

Toronto lietuvių filatelistų draugija nutarė įsteigti jaunųjų pašto ženklų rinkėjų būrelį. Jaunieji filatelistai bus plačiau supažindinami su pašto ženklais, be to, galės savo ratelįje pasi-keisti su kitais bei įsigyti naujų pašto ženklų. Suinteresuoti berniukai bei mergaitės prašomi kreiptis pas V. Stabą tel. 766-7384.

Katalikų grupė Toronte pradėjo leisti naują dvisavaitraštį "Catholic New Times". Redakcinio kolektyvo narių sąrašas įrašyta ir Virginija Maculevičius.

Kanados japonų sąjungos pirmininkas George K. Imai atsiuntė raštą "T2", pranešantį, kad Kanados japonai šiais metais mini 100 metų imigracijos sukaktį. Ta proga jis išreiškia savo nepasitenkinimą kanadiškos spauda, kuri iškraipiusi premjero P. E. Trudeau pareiškimą vizito metu Japonijoje, pabrėždama neigiamąsias puses. Rašė jis pageidaujama, kad spauda dabartinės įtampos laikotarpį išskeltų pozityviasias rasinės grupės savybes. Japonų Toronte yra apie 14.000.

London, Ontario
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES sukakties minėjimas įvyks vasario 12, šeštadienį, 8 v.v., Althouse kolegijos auditorijoje. Kolegija yra Western Rd., netoli Vakarų universiteto, kur jau keli mūsų minėjimai yra įvykę. Po minėjimo visiems bus proga įsigirti jauna solistė iš P. Amerikos — A. M. Jocyte. "Sugrįžti jaunystei" vienetas žada taip pat šauniai pasirodyti. Todėl laukiame visų.

SESTADIENINĖ MOKYKLA gražiai pasirodė televizijoje per CFPL X kanalą. Pasirodymas buvo transliuojamas pirmą Kalėdų dieną per talentų programą. Mokyklos vaikai atliko vieną dainą, "Kalėdų sapną" ir paško vieną tautinį šokį.

APYLINKĖS VALDYBOS rengtas N. Metu sutikimas praėjo su dideliu pasisekimu. Šūkis "sutikime Naujus Metus savųjų tarpe ir savoje salėje" londoniečių buvo maloniai priimtas. M. Ch.

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bitynio: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

Sudbury, Ontario
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba š.m. vasario 19 d. 130 Frood Rd. ukrainiečių salėje rengia iškilmą Vasario 16 minėjimą. Po oficialios dalies bus paskaita, meninė programa, šokiai, bufetas, gera muzika. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti ir pasikviesti svečių bei pažįstamų. Salė bus atdara nuo 6.30 valandos vakaro.

NAUJOJI KLB SUDBURIO APYLINKĖS VALDYBA pasiskirstė pargomis: Aleksas Kusinskis — pirmininkas, Juozas Bataitis ir Valys Bružas I-II vicepirmininkai. Antanas Juozapavičius — iždininkas, Juozas Kručas — sekretorius. Revizijos komisija: Juozas Paulaitis, Stasys Krievickas ir Juozas Staškus.

Apylinkės valdyba

Čikagos lietuvių horizonte

DAIL. V. ŽILIAUS PARODA
Iš okup. Lietuvos atvykusio dail. Vladislavo Žiliaus darbų paroda Jaunimo Centre esančioje Čiurlionio galerijoje surengė "Santaros-Sviesos" federacija. I parodos atidarymą sausio 14 d. susirinko netikėtai daug žmonių. Prie žiūrovų eilės atsivėrus išbintiems 46 aliejaus, akrilikos, temperos, oforto darbams, visa galerija vėl suvijo tokia pat gaivalinga meno jėga, kokia ji švėtėjo praėjusi pavasarį dail. R. Vie-sulo ir kitų kūrėjų dailininkų kūrėba. Dar parodos neuždarius, 20 dail. V. Žiliaus kūrinių buvo par-duota.

Dail. V. Žilius gimė 1939 m. Tauragės aps., Varsnelių km. Meno mokyklą baigė Telsiuose. 1964 m. baigė Lietuvos Meno Akademiją Vilniuje. 1976 m. emigravo į JAV. Okup. Lietuvoje buvo suruošęs kelias individualias parodas; 1972 m. valdžios uždrausta neoficiali paroda įvyko privačiame bute Vilniuje. Dail. V. Žiliaus darbai grupinėse parodose buvo išstatyti okup. Lietuvoje, Lenkijoje, Estijoje. Jo darbus turi įsigyti Lietuvos Meno Muzėjus, Malborko (Lenkijoje) pilies muzėjus, įvairūs meno rinkėjai Lietuvoje, Lenkijoje, Šveicarijoje ir JAV. Dauguma čikagieškiečių parodoje išstatytų kūrinių piešta Lietuvoje, bet jie nieku nesiskiria nuo Vakarų pasaulio meno, tik iš jų spalvų, simbolių gal trykšta gaivalingesnė ir šiltesnė kūrybinė jėga. Buvo išstatyta darbų, sukurtų ir Niujorke, dailininkui gyvenant jau laisvėje.

FILMAS APIE MARQUETTE PARKĄ
Čikagoje gyvenantieji video filmo puoselėtojai Teresė ir dr. Jonas Bogutis, šalia kitų, paruošė anglų kalba video filmą apie Marquette Parką. Šiuo filmu susidomėjo XI-sis televizijos kanalas ir, galimas dalykas, jį greitai nupirks ir rodyti žiūrovams. Video filme pabrėžiama, kad Marquette Parkas yra didžiausias laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių centras, kad čia telkiasi išeivijos lietuvių religinis, kultūrinis ir socialinis gyvenimas. Čia yra

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prie Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitos patarnavimas, neugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turmas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

HETHERINGTON
KELIONIŲ AGENTŪROJE
visus kelionių reikalus
betkuriu šali atvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Istaigos telefonas: 233-3323

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas 531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kompos Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-sukubdami atlikti visą menišką darbą pagal pagaidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Visų laukiamas metinis



TĖVIŠKĖS ŽIBURIU SPAUDOS BALIUS

vasario 5, šeštadienį, ANAPILIO salėje

- Hamiltono mergaičių "Aido" choras, vad. sol V. Verikačio, su specialiu repertuaru
- duetai — solistų Rimo Strimačio ir Vaclovo Verikačio (akompaniatorius — Jonas Govėdas)
- didžioji loterija (spalvota televizija, paveikslai, skulptūros, keramika ir t.t.)
- mažoji loterija (su įėjimo bilietais; "Napoleono" tortas ir daug kitų dalykų)
- įvairūs gėrimai, šilti valgiai, skanėstai
- geras šokių orkestras

Balioaus pradžia — 7 v.v.,
meninės programos — 7.30 v.v.

Bilietai — \$5.00, studentams — \$2.50 (galerijoje);
gaunami "T. Ž." administracijoje ir prie įėjimo.
Rezervuoti "TŽ" administracijoje tel. (416) 275-4672.

SPAUDOS BALIUS — VISU VAKARAS. DALYVAUKIME JAME IŠ VISUR — TOLI IR ARTII!

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Lietuvių Sodybos Korporacijos valdybos posėdis įvyko vasario 1 d. klebonijoje. Anapilio sodybą \$600 paaugojo A. E. Sprainaičiai. Padėka geradariams.

— Jaunimo sekcijos grupės pradėjo darbus: antradienį — foto grupė, vadovaujama Omero Burzdžiaus; vasario 19 — slidinėtųjų grupė (vadovas Viktoras Narušis organizuoja jaunimo iškylą į Moonstone vietovę pas p. Stanaitį; užsakyta 40 vietų autobusas; registruoti šiai iškylai pas V. Narušį tel. 277-1128). Baigta susiorganizuoti jaunųjų krepšininčių komanda.

— Jau veikia jaunųjų skautų-čių būreliai — "Dobilūkai" ir "Aguonėlės".

— Velionies Adolfo Klemkos artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Sausio 29 d. Sv. Jono lietuvių kapinės turėjo būti palaidotas a.a. Martinkus iš Hamiltono, bet dėl siausios pūgos laidotuvės atidėtos šiai savaitėi. Iš viso šiais metais, esant nepaprastai šaltai žiemai, duobiu kasimas yra labai sunkus dėl giliai įšalusios žemės.

— Naujos šventovės statybos v. jaus vakarienė Anapilio salėje įvyko kovo 26, sekmadienį. Ja rūpinis Anapilio taryba.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v.v., už a.a. Adolfą Klemką, 11 v. už a.a. Vincą Kirvaitį ir a.a. Kazimierą Kupčiūną.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganymo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, vasario 6 d., 9.30 v.v., bendros angliškų ir lietuviškų pamaldos, o po jų kavutė: 11 v. — VISUOTINIS METINIS PARAPIJOS SUSIRINKIMAS. Darbotvarkėje — par. veiklos pranešimai, 1977 m. finansinės sąmatos priėmimas, naujų tarybos narių rinkimai (lietuviams teks pririnkti keturis tarybos narius). Narių balsavimas yra ne tik privilegija, bet ir pareiga. Dalyvavimas ne tik pageldatausias, bet ir būtinas. Norite lietuviškos evangelikų parapijos? Atėjite! Lietuviško vieneto tęstinumas parapijoje priklauso ne nuo retkartinio visų pabudimo križės metu, bet nuo nuolatinio aktyvaus parapijinio reikaluose. Iki malonaus pasimatymo —

— Vasario 13 d. visiškai sekmdieniais lietuviškos pamaldos — kas sekmadienį, 9.30 v.v., su sekmdienio mokykla.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 537-3684.

PARDUODU Erin Mill rajone, Mississauga, 4 metų senumo namą už \$59,000 (už pirkimo kainą.) Telefonas 828-2168.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS, virtuvė ir saulės kambarys su baldais arba be jų moteriai prie High Park požeiminių stoties. Rami vieta. Tel. 762-7196.

ARIZONOS šilts, sausas ir saulėtas oras vis daugiau ir daugiau pritraukia žmonių, kurie tikrai rūpinasi savo sveikata. Be to, nuosavybių kainos čia, kol kas, vis dar gerokai žemesnės negu kitur. D. ZAKARAS, CENTURY 21 REALTY, 8528 N. 7 St., Phoenix, Arizona 85020, USA.

PRIVACIAI PARDUODAMAS netoli Lietuvių Namų atskiras 9 kambarių namas. Skambinti betkuriam testamentu vykdytoji telefonais: 766-3886, 532-4648 arba 534-1274 Toronto.

JIESKAU GYVENIMO DRAUGES — našlės, 55-70 metų amžiaus. Atsakyti tik į rimtus laiškus. Pridėti trumpą savo gyvenimo aprašymą. Siųsti "T. Žiburių" administracijai, pažymint JUOZUL.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonui 535-4329.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 4 — pirmasis mėnesio penktadienis. Senelius ir ligonius lankome namuose iš anksto susitarus.

— Vasario 6 — pirmasis mėnesio sekmadienis. Antroji rinkliava — parapijos skoloms mažinti.

— Parapijos vakarienė — kovo 13 d., 5 v. p. p., parapijos salėje. Bus specialios pamaldos ir programa atžymėti šventovės atnaujinimo užbaigimui. Dalyvaus kun. Jurgis Gailiūšis, OFM, lietuvių pranciškonų vikarijos provincijolas, ir kiti svečiai. Programą atliks solistai J. Sriubškie, R. Strimačis, A. Simanavičius ir V. Verikačis. Ta proga yra rengiama parapijos megečių dailininkų paroda kovo 2 — 13 d. d. Bilietai ir vakarienė bus pradėti platinti ateinančią sekmadienį kavinėje ir klebonijoje.

— Rengiasi santuokai Eglė O. Asevičiūtė su Mark A. Huminilowicz. — Parapijių lankymas vyksta visą laiką. Lankomieji keleta dienų prieš gauna laiškučių su paskirta diena ir valanda. Kas vakarą bent du kunigai lanko parapijičius.

— Parapijos 25-mečiui paminėti 1978 m. nutarta paruošti leidinį. Sudaryta komisija, į kurią įeina A. Gurevičius, V. Matulaitis, St. Prakapas ir J. Vaičiūnas.

— A. a. Adolfui Klemkai mirus, užuogautą žmonai Reginali, Algijui Gustaičiui, Algonai O'Donnohue, giminėms ir draugams.

— Statant automobilius, prašoma atsižvelgti į kitus ir neužstoti išvažiavimo.

— Mišios šeštadienį 8 v. r., už Veroniką Jurienę, užpr. H. Gumanauskienė; 8.30 už Juliją Raceviciene, užpr. J. Z. Stravinskis; 9 v. už Edwardą Stankaitį, užpr. tėvai; 9.20 už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskiai; sekmadienį 8 v. už Oną Žekienę, užpr. J. B. Žekai; 9 v. už Kazimierą Gimintienę, užpr. E. Krivienė; 10 v. už Vladislavą Sadauskienę ir Adelę Petrauskienę, užpr. J. Kulikauskienė; 11.30 už parapiją; 10.45 trečiatdienį intencija; 7 v. v. už Matusėvičių šeimos mirusius, užpr. M. Matusėvičienė.

— Pakrikstyta Vilija-Ona, Vytauto ir Alinos Dobilių dukrelė.

Lietuvių Namų žinios

— Sausio 29 d. įvykęs LN vyrų šokių vakaras, kurin moterims įėjimas buvo nemokamas, sutraukė apie 300 asmenų. Programoje buvo "Atžalyno" šokiai, p. Lukošiaus kupletai ir turtinga loterija.

— Sekmdienio popietėje dalyvaavo per 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė A. M. Jocyte, A. Jocienė iš Argentinos, dr. R. Baltrušaitis iš Detroito, J. Remeikis iš Sudburio, V. E. Starkai iš Whitby, dr. K. A. Ambrozičiai iš New Market, A. B. Rudokai iš Tillsonburgo, J. J. Stanaičiai, M. K. Kybartas, M. Kvedariene, E. V. Sukaičiai iš Hamiltono, L. Pololskyte, šventusi 12-tąjį gimtadienį, buvo pagerbta plojimu.

— Karaliaus Mindaugo menės vidus dažomas. Neturį darbo dažytojai vis dar reikalingi. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę arba tel. 533-9030.

— Toronto lietuvaite sekmadienį LN popietės metu esa pametė aukšlę apirankę. Radęs ją prašomas perduoti LN reikalų vedėjai A. Skilandžiūnienėi. Pamestus atsiųgins radiyomais.

— Vasario 19, šeštadienį, LN įvyks tradicinis Užgavėnių pasilinksminimas su tradiciniais valgiais — mėsos ir bulvių dešromis, įvairiais blynais ir šokiais.

— S. m. kovo 6 d. Gedimino Pilies menėje įvyks metinis šaulių VI. Pūtvių kuopos susirinkimas.

— Svetainė "Lokys" savo lankytojams primena, kad pagal Ontario svaiginamųjų gėralų valdybos patvarkymą "Lokyje" gali lankytis tik LN nariai. Nespėjusieji į narius įstoti, turi registruotis svečių knygoje. Narys, atsivėdęs svečius, taip pat privalo įsiregistruoti.

PARDUODAMAS NAMAS žema kaina bei mažu įmokėjimu su sąlyga, kad dabartinis savininkas (lietuvis) galėtų pasilaikyti du kambarius sau gyventi. Skambinti tel. 767-4736, Toronto.

Metiniam "T. Žiburių" spaudos baliiui jau visi pasiruošę — ir rengėjai ir dalyviai. Visos vietos apatinėje Anapilio salėje jau užimtos, bet jų pakankamai yra erdvoje galerijoje, iš kurios labai gerai matyti scena ir joje atliekama programa. Šį kartą joje girdėsime solistų R. Strimačio ir V. Verikačio duetus, "Aido" chorą ir akomp. J. Govėdą. Didžiojoje loterijoje galima bus laimėti žymiųjų mūsų dailininkų kūrinių - paveikslų, skulptūrų, keramikos, spalvotą "Zenith" televiziją, žerandėlį ir kt. Šioje loterijoje dalyvaus visi pirkusieji specialius bilietus skaitytiniai. Mažosios loterijoje galės dalyvauti tik turintieji numeruotus įėjimo bilietus (prašome jų nepamiršti). Veiks šilų valgių bufetas, paruoštas Zosės Simonaitienės ir jos talkininkių. Anapilio Moterų Būrelis turės puikių tortų stalą ir kavą. Ištroškusiems bus įvairių gėrimų. Laimingas įėjimo bilietas laimės S. Rakštienės tortą "Napoleonas". Dalyvaus daug jaunimo — vien aidiečių bus 45-kios. Salę puošs Bramptono gėlininkų A. J. Prūškaičių, J. M. Gudelijų ir J. A. Paršeliūnų dovanotos gėlės.

Mažosios loterijos (su įėjimo bilietais) laimikiai: 1. V. Skrebuto pavėksklas, 2. Walter Dauginis. Ins. — nešiojamasis radijas, 3. "Mohawk Furniture" (J. Aukštaitis) moderni kėdė, 4. "European Meat & Delicatessen" — dešra, 5. Margio vaistinės dovana, 6. St. Dabkaus šampano bonka, 7. S. Rakštienės tortas "Napoleonas", 8. "Parkside Meat Market" dešra, 9. Lietuvos Kankinių par. spaudos kiosko (V. Aušroto) stalinė lietuviška vėliavėlė, 10. Antano Dobilo rankų darbo (jūros kriauklų) paukščiukai, 11. p. Vingevičienės megzta pagalvėlė, 12. V. Čuplinskienės megzta pagalvėlė, skara ir kt., 13. Stp. Varankos lietuviškas Vytis, 14. Pr. Eidukačio medžio drožinys "Varpos", 15. V. Bačeno "All Seasons Travel, B. D." kelionė lėktuvu savaitgalii vienan asmeniui iš Toronto į Kanados sostinę Otavą ir atgal, ir kiti laimikiai.

A. a. Adolfas Klemka, 69 m., po sunkios ir ilgos ligos mirė sausio 29 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionis nepriklausomoje Lietuvoje buvo kariškis, pasižymėjo ramiu būdu ir darbštumu. Laidojamas vasario 1 d. iš Prisikėlimo šventovės.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt, R.N.A.

PHOENIX, ARIZONOJE, nebrangiai parduodamas gražiai tvarkomas 25 vienetų motelis, 2148 W. Buckey Rd. Tel. 602-254-3895.

ESU LIETUVIŲ TEVŲ SŪNUS, pusiau našlaitis, baigęs gimnaziją. Studijuojau universitete — esu ketvirtame semestre. Kalbu ir rašau — lietuviškai, vokiškai, angliškai, itališkai. Gyvenu ne Kanadoje. Esiu gimes 1953 metais. Norėčiau susipažinti su lietuviu, gyvenančiu Kanadoje. Rašyti "TŽ" adresu, pažymint "Nekandiečių".

PARDUODAMAS 60x342 pėdų sklypas su gražiais medžiais arti Sutton, Simcoe ežero ir provincinio parko. Tel. 889-0748.

PALIKIMAS

Parduodami 104 akrai prie Magnetawan upės į šiaurę nuo Burkes Falls, Ont.

Skambinti TOMUI SUNGAILAI tel. 822-6256 Toronto



Commonwealth Ballroom
HOLIDAY INN,
89 Chestnut St.
(prie Toronto miesto rotušės)

Tarptautinis saskrydis už pasaulio laisvę

1977 m. vasario 5, šeštadienį, 1.30 — 5 v.p.p.

Dalyvaus 21 tautybės atstovai, jų tarpe ir lietuvių

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI:

1. Išreikšti pritarimą pagrindiniams laisvės principams, išdėstytiems Kanados žmogaus teisių chartoje.
2. Įkvėpti bei paskatinti visus vyrus ir moteris imtis asmeninės ir visuomeninės atsakomybės, ginančios laisvę ir ją užtikrinančios visoms pavergtoms tautoms.
3. Puošėti konstruktyvių ir vieningų pastangų dvasią, siekiant pasaulio laisvės, pagrįstos moralinėmis ir dvasinėmis vertybėmis.

PROGRAMOJE: Atstovų kalbos • Pagrindinis kalbėtojas dr. P. Bilaniuk iš Toronto universiteto • Orkestras "Go World Brass Band" • Dainininkė Lucille Loring • Pranešimas visuomenei • Nutarimai

Nemokami bilietai: 923-6279

The Committee for the International Rally for World Freedom,
P. O. Box 442, Station P, Toronto M5S 2S9

Lietuvių, atvykusių 1947 m. į Kanadą, susirinkimas šaukiamas vasario 2, trečiadienį, 7.30 v.v., Toronto Lietuvių Namuose. Norima suruošti suaktyvinį atspazninimo vakarą Darbo šventės savaitgaliję š.m. rugsėjo 3-5 dienomis ir tam sudaryti rengėjų komitetą.

Organizacinis k-tas

Baltiečių pietūs. Vasario 5, šeštadienį, 1 v. p. p., jaučioje "Old Mill" svetainėje, 21 Old Mill Rd. (prie Old Mill požeiminių stoties), baltiečių moterų taryba ruošia metinius pietus su įdomia programa. Norintieji dalyvauti prašomi kreiptis į E. Senkuvienę tel. 535-2625 arba I. Kairienę tel. 763-2739. Įėjimas \$10.00.

Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio susirinkimas įvyks vasario 6, sekmadienį, 3 v.p.p., "Gedimino Pilies" menėje. Visos narės bei ponios, norinčios įsijungti į Būrelio veiklą, maloniai kviečiamos dalyvauti.

Ontario premjerui V. Davis pagerbti rengiama vakarienė vasario 7, pirmadienį, 6 v. v., "Sheraton Centre". Rengėjas — Pažangiųjų Konservatorių Bendruomenės Centras (1643 Dufferin St.). Vakarienės pajamos skiriamos šiam Centriui finansuoti. Pastarasis daug ku pasitarnauja ir ateiviams. Šioje vakarienėje dalyvaus ir Liet. Bendruomenės atstovai.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. vasario 13, sekmadienį, po 11.30 v.v. pamaldų Parodų salėje. Programoje — odos ligų specialistės dr. G. Girdauskaitės-Szabo paskaita. Maloniai kviečiami narys ir viešniais Valdyba.

Staynerio-Wasagos ir apylinkių lietuvių Vasario 16-ją švęs vasario 19, šeštadienį, 6.30 v.v., Stayneryje "Golden Apple" restorane. Paskaitą skaitys svečias — Kanados Lietuvių Bendruomenės pirm. J. R. Simanavičius. Po oficialiosios dalies — vakarienė. Vakarienę reikia užsisakyti ir sumokėti iki vasario 17 d. p. Lapavičiui (tel. 428-2105). Maloniai kviečiami visi lietuvių dalyvauti. T. S.

Sporto klubas "Vytis" išleido savo biuletenio "Vytiečių Dienos" 8(37) nr. Dvylikoje puslapių yra daug sportinės informacijos, kronikos, netruksta ir humor. Redaktorius Ant. Supronas, sekretorė — O. Balsienė, administratorė — Ramūnė Underytė.

Vasario šešioliktoji Toronto lietuvių kolonijoje bus minima vasario 20, sekmadienį, šventovė ir Anapilio salėje. Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas muz. V. Verikačio, atliks specialią meninę programą. Apylinkės valdyba yra pakvietusi daug svečių tiek į penktadienio vakaro priėmimą, tiek į sekmadienio minėjimą.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas įvyks vasario 26, šeštadienį, Anapilio salėje. Programoje — solistė Vanda Stankienė-Panavaitė, Ažuolo Stelmoko vadovaujamas orkestras ir visos "Gintaro" ansamblio. Pastarasis kviečia Toronto ir apylinkės lietuvių į šį turiningą ir linksmą Užgavėnių balių rezervuoti stalus paskambinant O. Radzevičienei tel. 827-5620 arba A. Nausėdui 231-1423. — Mieliejiems rėmėjams: Onai Indrelienei už \$50, Petriui Gulbinskiui — \$20, p. Domeikai — \$10, T. Lietuvių Namams — \$50 ir Toronto LB apylinkės valdybai už \$250 gintariečiai nuoširdžiai dėkoja. k.r.

Mažosios Lietuvos Moterų Dr-ja vasario 22, antradienį, 7 v. v., Prisikėlimo salėje rengia tradicinį šūpinį.

Ed. Kondrato siuvelykla dėl žiemės atostogų bus uždaryta nuo sausio 28 iki vasario 19 d.

Anapilio tarybos ir Lietuvos Kankinių parapijos komiteto posėdyje sausio 24 d. sudarytas Lietuvos Kankinių šventovės statybos finansinio vajuas komitetas: J. Žiuraitis (iš parapijos komiteto) — pirmininkas, kun. P. Ažubalis, klebonas — globėjas ir vicepirmininkas, R. Celejwskienė (Anapilio Moterų Būrelio) — vykd. vicepirmininkė, P. Linkevičius (Anapilio Vyrų Būrelio) — išdininkas, J. Petrošius (Anapilio Vyrų Būrelio) — sekretorius, A. Rinkūnas (Anapilio Sodybos Korporacijos) — informacija lietuviams, G. Kurpis (Anapilio Vyrų Būrelio) — informacija anglams, St. Petraitienė (katalikių moterų sk. pirmininkė) — narė, A. Aulinskas (iš par. komiteto) — narys, p. Kurpienė — buhalterė. Dvi vietos paliktos Anapilio jaunimo atstovams. Vajaus komitetas nutarė posėdžiauti kas antrą pirmadienį. Sekantys posėdžiai įvyks vasario 7, 21 ir kovo 7 vakarais klebonijoje. Vajus bus pradedamas iškilmingais pietumis, paprašant skirti kiek didesnę auką. Inf.

MONTREALQUE



Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas

vasario 20, sekmadienį, 3 v. po pietų, Plateau salėje, Lafontaine Park

PROGRAMOJE: oficialioji dalis, Hamiltono dramos teatro "Aukuras" aktoriai, Rasa Lukoševičiūtė ir Montrealio "Gintaro" tautinių šokių grupė.

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Vasario 16 minėjimas rengiamas vasario 20, sekmadienį, Plateau salėje. Dienai skirtose pamaldose Aušros Vartų šventovėje visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Prie įėjimo bus renkamos aukos Tautos Fondui, minėjimo išlaidoms padengti. Kiekvienas tautietis maloniai prašomas paaukoti Tautos Fonui savo bent vienos dienos uždarbį ir neužmiršti KL Bendruomenės solidarumo įnašo. Smulkesnės žinios bus paskelbtos vėliau.

komiteto pirmininku. Iz. Mališka ir Ant. Čepulis, baigęs savo trejų metų tarnybą, pasitraukė.

— Metinės rekolekcijos bus kovo 29—31 ir balandžio 1—3 d. d. Jas ves kun. J. Kidykas, SJ.

— Aukšnio Amžiaus Klubas ruošia Užgavėnių popietę vasario 22 d., 2 v. p. p. Registruotis iki vasario 9 d. Prancūzų kalbos kursai priimami visiems, kurie nori pramokti prancūziskai.

— Žvejų ir medžiotojų Klubo "Nida" vakaras — vasario 12 d.

— Maratono šokiai ir koncertas — vasario 26 d. Meninę programą atliks dainininkė Adriana Jocyte iš Argentinos.

— A. a. Adolfas Lapinskas mirė sausio 19 d. Reddy Memorial ligoninėje. Palaidotas sausio 21 d.

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Aušros Vartų parapijos žinios

— Parapijos susirinkimas naujais komiteto nariais išrinko Alfonsą Janų ir Joną Zabieliuską. Pirmajame posėdyje pastarasis išrinktas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einaamasis s-tas	6.0%	Asmeninės	11.0%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kreditas	12.0%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Investicines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.5%		
Term. ind. 3 m.	9.5%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Kylanti jauna dainininkė Linda Marcinkutė rengia dainų rečitalį vasario 27, sekmadienį. Prisikėlimo parapijos salėje. Ji studijavo dainavimą Toronto universiteto konservatorijoje, kurią baigė 1974 m. muzikos bakalaurės laipsniu. Vėliau įstojo į specialią operos dainavimo klasę, kurią baigė 1976 m. Jos sodraus tembro sopranas gerai įvertintas, ir ji buvo pakviesta dainuoti Kanados opere. Dainavo chore, o "Madame Butterfly" operejo atliko ponios Pinkerton vaidmenį. L. Marcinkutė taip pat studijuoja vokiečių ir italų kalbas, nes yra numatyti tolimesnė dainavimo studijom išvykti į Italiją ir Vokietiją. Nepraleiskime progos išgirsti šios gabios trečios kartos lietuvaite.

Prel. J. Kučingis, Los Angeles lietuvių parapijos klebonas, "TŽ" skaitytojas ir rėmėjas, atsiuntė \$50 auką (rėmėjo prenumeratą) ir linkėjimą: "Džiaugiuos ir didžiuojuos Jūsų "Žiburiai". Tegul Jums padeda Dievas dirbti šį kilnų ir šventą spaudos darbą." Dėkojame už duosnią paramą.

Stella Mažeikienė, jos broliai, seserys, dukterėčios ir brolvėčiai iš Delhi, Ont., pagerbdami a.a. Antano Mažeikos atminimą, paaugojo "T. Žiburiams" \$50. Už tai jiems reiškiamė nuoširdžią padėką.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju vyro Adolfo ir savi vardu už pareikštą užuojautą mano broliui Lietuvoje žuvus. Dėkoju L. K. Moterų Dr-jos Lietuvių Kankinių parapijos skyriui už užprašytą šv. Mišias, abiem liet. katalikų parapijoms už pamaldas už velionę. D